

Szerkesztőség:

Arad, Azev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Gyomda Vállalat.
bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Műrdekések díjazás szerint.

Egyes szám ár 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Győzött

a demokrácia tegnap Budapest városában és győzelmével rettenetes sebet ejtett a jobboldali szélső uralom, a kurzus testén. A magyar főváros két napon át választott képviselőket parlamentjébe és óriási harc indult meg a kétszázötven mandátumért. Az egyik oldalon állott Wolf Kereszténypártja, a szélsőséges kilengések, a kurzuslovagok, a zavartámasztók pártja, a másik oldalon a demokratikus blokk: szociáldemokraták, Kossuth-pártiak, előrelátó, modern gondolkodású politikusok. Tiszta és titkos választás volt, a népakarat megnyilvánulása elé senki és semmi sem gördíthetett akadályokat és a választás eredménye hű tükrö a háború utáni békét és nyugalmat vágyó ember akaratának. A választás azt eredményezte, hogy a kétségbeesett kurzuspárt mindössze kilencven szavazatot kapott a fennmaradó százhatvan mandátumból a demokrata blokké százharminc, a többi megoszlik a liberálisok és a hivatalos Ripka-párt között. Ez más szóval annyit jelent, hogy az eddigi terror-uralomnak vége, Budapest és egész Középeurópa kezd visszatérni a békés termelő munkához, az emberi jogok becsületes értelmezéséhez és nem kér többé semmilyen szélsőségből, nem akar halálni többé bombarobbanást, revolvérdörrenést és nem akarja halálni az igazságtalanul, a vallásuk miatt elüldözött tisztviselők jajiáltását.

Budapest nem áll egymagában. Németországban is Hindenburg megválasztása a becsületesség, korrektség, tekintélytisztelő és produktív munka korszakának az előjövését jelenti. És sorra: Európa minden országa lassankint előbb, vagy utóbb visszatér a nyugalomhoz, békéhez, a szenvedélytől és elvakultságtól izzó jeliszakát a komoly és lehangadt politika váltja fel. És ebből a nagy és jótékony átalakulásból Románia sem maradhat ki. Itt is el kell következnie annak a korszaknak, amikor egy Zelea-Codreanu nem emelhet fegyvert egy kötelességét teljesítő rendőrprefektusra, amikor lelketlen igazgatók által félrevezetett diákok nem verik ki az egyetemekről a tanulmánygyó más vallású diákokat, amikor a kétszázötven mandátumot nem kötik guzba lehetetlen törvényekkel és amikor az igazi népakarat küldi a parlamentbe a képviselőket, Berlin, Páris, Budapest irányt mutatnak: a háború utáni demokrácia irányító irányát. És ettől az iránytól Románia sem térhet el.

Nagyarányu gyémántcsempészési botrány Bécsben. — Békevilágot talált Svájcban egy aradi bankigazgató. — Ellopták Rákóczi Ferenc leveleit. — Világjáró szélhámos Aradon. — Amundsen elérte az északi sarkot. — Visszaérkeztek a kiránduló aradi diákok. — Tüntetés készül a Banca Nationala ellen. — Liberális győzelem Budapesten

Csiztrák-magyar hadtestekkel akarták leverni az 1907-es romániai parasztlázadást

Averescu tábornok nagy szenzációt keltő leleplezése a kamara mai ülésén. — Az ellenzék együttes attakot intéz a néppárt vezére ellen.

(Bucuresti, május 23.) A kamara ma délelőtti ülésén Agarbiceanu bejelent, hogy a tanárok, de különösen a tanítók keseredelmesen kapják meg a fizetésüket.

Bratianu Jonel miniszterelnök azonnal válaszol a felszólalásra és kijelenti, hogy ebben nem a pénzügyi adminisztráció, hanem a tanügyi hatóságok a hibások, amelyek elkésve folyósítják a fizetéseket.

Agarbiceanu ezután folytatja beszédét. Közli, hogy Alba-Iulian néhány katona inzultált öt fiatalembert és amikor a helyi újság munkatársai lapjukban ismertették a brutalitást, a helyőrség tisztikara provokálta őket. Sürgős vizsgálat megindítását kéri.

Pineanu kedvező elbánást kér a posta, távirda és telefonközpont alkalmazottai részére. Kéri a Baldana állomás tisztviselőinek megbüntetését, akik a héten történt vasúti baleset áldozatainak holttesteit két napig a szabad ég alatt ázni hagyták.

Ezután Averescu tábornok szólal fel személyes kérdésben. Ismerteti az 1909-ben történt lemondásának okait. Kijelenti, hogy eljárása korrekt volt, amit elismert nemcsak Marghiloman interpellációjának több pontja, hanem Bratianu Jonel akkori miniszterelnöknek az interpellációra adott válasza is. A kormányból tör-

tént kiválasztott pártpolitikai machinációkra vezeti vissza. Ezután az 1907-beli parasztlázadás leveretésének körülményeit ismerteti. A konzervatív párt két hadtestet akart kéri Ausztria-Magyarországtól a lázadás vérbefojtására. Ő ezt az eszmét ellenezte, átvette a fővezérséget és egyben a felelősséget a rend helyreállítására. A vérontás elkerülése végett azt a parancsot adta katonáinak, hogyha a fegyverhasználat elkerülhetetlen lesz, a parasztok lábaira löjjenek. Az Adeverul mai számában megjelent cikkkel egyetértőleg rámutat arra, hogy a polemizálás erről a kérdéstről most egyáltalán nem időszerű.

Michalache közbeszól és kéri, hogy Nestorel tábornokot, a második hadtest parancsnokát mivel büntették meg akkor.

Averescu erre kijelenti, hogy a kormány a tábornoknak amnesztiát adott. Különben ne bolygassuk ezt a kérdést — folytatja Averescu. Pártja harcol a kormány ellen, de csak törvényes eszközökkel, mert erre szavát adta.

Popovici Mihály a következő felszólaló. Kijelenti, hogy Averescu bűnös az 1907. évi vérfürdő előidézésében. Rasasanu Pavel ugyanilyen értelemben szólal fel. Megállapítja azonban, hogy a parasztlázadás leveretésében a tulajdonképeni bűnösök a liberálisok.

Az angol font elérte a békebeli dollárparitást.

(London, május 23.) A legutóbbi napokban az angol font ártólyama ismét igen lényegesen emelkedett s most már elérte az alsó és a felső aranypont középártolyamát. Newyorkban a tegnapi délutáni devizatorgalomban már 4.86 és egynyelcad dollárt adtak az angol fontért, viszont Londonban 4.86 és öt tizenhatod dollárt is kérték érte. Tekintettel arra, hogy a békeparitást általában 4.86 és kétharmad dollárral veszik és az angol font ártólyama már ott egy harmad centtel kisebb ennél, Anglia azt a törekvését, hogy még az év első felében a font a békebeli dollárparitáson legyen, elérte.

Manciu özvegye

otthagya a Zelea-Codreanu tárgyalást.

Védője is elutazott. — Hétfőn lesz a vádbeszéd.

(Bucuresti, május 23.) A Zelea-Codreanu per mai tárgyalásán a védők nem kis meglepetésre egy lej kártérítést ajánlottak fel a meggyilkolt Manciu rendőrprefektus özvegyének és ugyancsak egy lej fájdalomdíjat a súlyosan megsebesült Clotz rendőrtisztviselőnek. Kérték ezután a polgári per szétválasztását a bűnügytől. A bíróság elvetette a védők különös indítványát. Ezután a tanúkihallgatásokra tértek át. Sumuleanu jassi-i egyetemi tanár dícséri Zelea-Codreanu érdemeit és kijelenti, hogy ő mint professzor, maga is azt a tanácsot adta a diákoknak, hagyják el a törvényes utat. Sumuleanu kihallgatása két órán keresztül tartott. Több jassi diák azt vallja, hogy Manciu rendőrprefektus verte a diákokat és a tárgyalás napján rendkívül agresszíven viselkedett Zelea Codreanuval szemben. A többi tanu a meggyilkolt rendőrprefektus hazafias érdemeit dícséri. Dumitriu, a jassi-i rendőrprefektura igazgatója kijelenti, hogy Manciu csupán a kormánytól kapott rendelkezéseket és a rektorátus diszpozícióit hajtottá végre. Manciu rendőrprefektus özvegye tegnap váratlanul elutazott Turnu-Severinből. Costa Foru nyilvánkozatot fog kiadni, melyben megindokolja az özvegy hitetlen eltávozásának okait.

A már elutazott Manciu özvegyén kívül má Costa Foru, a magánvadás képviselője is elutazott. Távozása előtt kijelentette, hogy a tárgyalás hangulatából azt a következtetést vonta le, hogy az nem kedvező a magánvadás képviselőjének. Az a meggyőződése, hogy a tárgyalás nem egyéb, mint Zelea-Codreanu dícsőítése és magasztalása. A magánvadás mindazonáltal fenntartja. A ma délutáni tárgyaláson tovább folytak a tanúkihallgatások. A tanúk egy része Codreanu mellett vallott, más tanúk pedig kijelentették, hogy Manciu prefektus kötelességének áldozata, mert mindenben kormányutasításra járt el. A tárgyalást hétfőn folytatják és akkor a vádbeszédre kerül a sor.

Ötven esztendeig – a pult mögött.

Fejér Gyula, a jubiláló aradi kereskedő. – Akinék üzletében a félszázad alatt Aradváros egész társadalma megfordult. – Grófok, bárók, generálisok a „fehér kutyánál.”

Amikor beléptem Fejér Gyula aradi fűszerkereskedő üzletébe, a híres-nevezetes „fehér-kutya” boltba, először úgy megcsapott a fűszerboltok sajátos erős szaga, hogy kissé megakadtam. Valahonnan a sonka- és felvágott-hegyek mögül elöntött egy udvarias, deris öreg ur és nekem szegezte évtizedes megszokott kérdését:

— Van szerencsém, méltóztatik parancsolni?

— Kérek egy kis interjúfélért kedves Fejér Gyula ur.

— Ezer bocsánat, de nem tartunk ebből a cikkből. Talán nem is tettenézett jó helyre jönni uraságodnak. Talán sziveskednék más helyre fordulni.

— Téved, kedves Fejér Gyula ur. Sziveskedjék csak jól megvágni minden polcot, hiszen pontosan ötven esztendeje tetszik működni ebben az üzletben. Talán mégis akadnak régi emlékek azokon a régi polcokon és az ön szép fehér feje is megőrzött valamit a régi elfeledett időkből. Ön most jubilál ötven esztendőt, félszázados fordulóját annak, hogy mint fekete fejű kis finoska belépett néhai jó Marx Adolf fűszerüzletébe és most mint megfajeredett Fejér Gyula a saját neve alatt vezeti ezt az ősi boltot.

Az előzékeny boltos, aki ötven esztendőt morzsolta le a fűszer-, gyarmatáru, a sonka és felvágottfántáziák között, kissé ellágyul, elgondolkozik és lassan, furcsán, az üzleti gyors beszédét teljesen eltűnő hangon ömlék szájából a szó:

— Istenem, észre sem vettem, hogy ötven esztendőt morzsoltam így le. Mintha tegnap lett volna

csak, amikor 1875-ben beléptem Marx Adolf boltjába, ebbe az üzletbe. Mennyi minden is történt azóta. Hány, de mennyi magyart is szolgáltam ki. Ha úgy széjjel nézek magam körül... mind elmentek mellőlem, meghaltak, elköltöztek... elvitte őket az Élet, vagy a Halál. Gróf Széchenyi Antal, a gróf Károlyi Gyula családja, az öreg gróf Zselénszky Róbert, a Bohus-, Nopcsa- és Bánhidy bárók, aztán meg a Solymossy báró, a gróf Hunyady, a Wenckheim méltóságos ur, a Purglyak, Vásárhelyiek, Kintzigek, meg József főherceg, mind itt voltak nálam, szállítottam nekik öt évtizeden át a fűszert, a sok finom dolgot, kávét, teát, csokoládét, Törleyt, Moét et Char-dont, Mummot, itt uzsonnáztak és mulattak nálam esztendőken át és mondogatták a kegyelmesek és méltóságosok: igyék velünk, kocintson velünk Fejér ur, ugye tudja meddig él.

— Na lássa kedves Fejér ur, ugye mégis van abból a cikkből magának amit én kérek. Nézze meg még jobban azt az öreg ötven esztendős pultot, biztosan talál még valamit.

— Az öreg Schwitzer tábor-szernagy, valahányszor csak átjött Temesvárról, mindig bejött hozzám. Előbe kellett raknom a legfinomabb falatokat, azután finom pezsgőt, leült a hátsó kis szobába és egymagában vagy az adjutánsával mulatgatott. Szigorúan meg volt tiltva, hogy felszolgáljak neki. Amikor először bejött hozzám, röviden, katonásan megmondta: „Nézze kedves Fejér ur, ha akarja, hogy még valaha idejőjék magához, gy ne szolgáljon fel nekem. Én magam akarom

mindézt megcsinálni. Megértette”. Aztán az öreg Kaffka huszárezredes. Igazán érdekes ur volt. Hetenkint kétszer bejött hozzám, megvevett két szálladót és megívott rá két üveg pezsgőt. Soha semmi egyebet. És ez így ment éveken át. Hej, mennyi tábornok mulatott itt nálam úgy hadgyakorlatok idején, sokszor piros volt a kis szoba a sok piros-sávos generális-madrágtól.

— Kösönöm, de még tessék hozzátenni a csomaghoz egy kis polgári elemet is, tudja szeretem a vegyes felvágottat.

— Mindennapos vendégek voltak Sárkot főkapitány, Fábian Lajos törvényszéki elnök, meg az Urbán méltóságos főispán ur, meg a Creén Nándor, meg a Reicher Károly főügyész, meg a Meszlényi főügyész ur. Mert tetszik tudni, a régi világban úgy volt, hogy délelőttönként a városi és megyei urak összejöttek valamelyik boltban egy kis tereferére, politikára, ez volt a kávéház és a vendéglő. Idejötték az újságíró urak is, Tiszti Lajos, Iványi Odón, Siamegi és a többiek, annak a Tiszinek olyan éles nyelve volt, soha nem hagyott békét. Én sohasem szóltam bele a politikába, mert én kereskedő-ember vagyok, nekem első a fűszer-meg a gyarmatáru, a borok, a pezsgők és a finom falatok. Mindenki maradjon a maga mesterségénél.

— És mondja kedves Fejér ur? Hosszu ötven esztendőt át sohasem gondolt arra, hogy ezen a kis bolton kívül létezik még egy másik világ is? Páris, Nizza, étel, ragyogás, napsütés. Sohasem vágyakozott ki ebből a boltból a fényvesekbe, tengerekre, széles buvárokra, az Életbe?

Pillanatra elhallgat, csend lesz, csak a segédnek monoton kösönése és udvarias kinézetű szűrődik be a kis-trodába. A mellre ráfekszik a bolt nehéz láta: a fűszer, tea, kávé, a kakaó, a saj-

tok, halak, gyümölcsök, húsmékek átható erős szaga. És ebbe a fűszerezett csöndbe lassan bele-suhan egy vibráló sóhajtás:

— Hát bizony szerettem volna én is... De az üzlet, a vevők, a fűszer és gyarmatáru... Ez mindig itt tartott... Jártam azért minden esztendőben Magyarországon, külföldön, Olaszországban, Ausztriában, de mindig visszajöttem Aradra... Én már úgy megszoktam itt, nem tudok elleni a bolt nélkül... vevők nélkül... áruk nélkül... Nekem ez az életem...

Az árut megkaptam. Prima minőségű, a kiszolgálás is elsőrangú és ha megengedi Fejér Gyula ur, a kasszáját is én díktálom be, hogy mi minden volt. Volt kérem:

— Ötven esztendőért, becsület, ugyanennyiért szorgalom, puritánság, tisztelet és végül ötven esztendőért egy lemorzsolat, átmunkálkodott, kissé megrokkant élet. Hígyje meg Fejér Gyula ur, ez is telér egy vagyonnal

Károly Sándor.

SPORT

O Ma, vasárnap, f. hó 24-én rendezi az AMTE iennállása óta első országos atletika-versenyét, amely hivatalosan lesz beigazolni, hogy az AMTE helyes úton járt akkor, amikor az atletikát is kultivált sportágai közé iktatta. A Gloria-CFR pályán rendezendő versenyen fognak először bemutatkozni a fiatal AMTE atleták, kiknek lelkes törekvése mellett, a legkiválóbb erdélyi atéták kiforrott tudása igér nivós, erős küzdelmeket. Tekintettel a versenyszámok s a nevezők nagy tömegére, a verseny már délelőtt fél 10 órakor kezdődik s délután fél 3 órakor iolytatódik.

TARCA

Marienbad.

Fürdőlevél a nagyszerűen induló szezonról.

(Marienbad, május hó.) Szinte megdöbbentő, hogy a fürdőévad elején itt már olyan tolongás és tülekedés van, mint máskor június végén. Az ember szinte szeretné figyelmeztetni a mohó fürdőzőket: hölgyeim és uraim, tem pösabban, lassabban, hiszen öt hónapig tart a szezon és ha ilyen nagy tömegekben jönnek ide, akkor a kereslet túlságosan nagy lesz és a kínálat jóval drágább. Érthető ugyan, hogy a beteg, fáradt emberiség igyekszik mielőbb megszabadulni a mindennapi gondoktól és elvonulni az örök Tavasz országába. Gyönyörű itt az Érchegeység lábánál, míg másutt talán ebben az időben esik, esik és hideg szél borzongatja meg az emberek hátát. Hja kérem, még a felsőbb hatalmak is a kedvébe járnak egy világfürdőnek, hogy idecsábítsa az ideges, halvány, köszvényes és fájószívű embereket. De azért ne gondolják, hogy itt csupán beteg emberek vannak.

Sok fürdőző van itt, akik valószínűleg úgy böleselkednek, hogy „úgy sem áll a világ soká” és a táplálkozás és lustálkodás karjaiba dőlnek és mielőtt „a világ összedől” jó kövérre hiznak. Ez azonban csak kis része az itt nyaralóknak, mert a legnagyobb része azzal a csendes óhajjal jött, hogy „leadja” a felesleges kilogrammokat. Ezek azután szegények diétáznak, szaladgálnak, tornásznak, sportolnak, s mindezt azért, hogy az évad végén szép karcsura fogyva, boldogan utazzanak haza — hogy otthon újra meghizzanak.

S a hölgyek? Drecnői mestet és a többi világhírű szabó, alázatos rabszolgái, a dívat jármát hősiesszen tűrő hölgyek... Oh, ezek a mi orosz-agár természetű martinjaink is csak fogyni akarnak, mint „gyertyaszál, amely elhagyott, sötét szobába áll”. Azaz pardon. Ezt az utolsó idézetet rosszul mondtam, mert drága virágszálaik egyáltalán nem óhajtanak elhagyott, sötét szobában virulni. Sőt. Az Esplanád, Grand Hotel, De'fin, Rühzahl és a sok-sok más finom bar ragyogó termekben pompáznak. S mint folyondár a tölgyhöz, úgy tapadnak csillogó szemű táncosaikhoz, kis lá-

bacskákkal, mesés cipellőkkel, csodás plasztikát eláruló harisnyákban lendülnek, forognak a síma, ragyogó parketten.

Marienbadban a sebzett szivek így is lehet gyógyítani, új nagy sebzések útján és csak az idősebbek merülnek el a pezsgő-fürdők fenyőillatos „hullámaiba”. A férfias nők és az igazi férfiak azonban növekvő vágyakozással sietnek a „vizgyógyítás testet-leket erősítő” berkeibe és ott olyan pezsgő kedvük támad, hogy alig győzik letáncolni az erőfelesleget este.

Reggelenként a zenekar ájtatos chorálé-jának hangjai mellett szürcsölgük a gyógyvizeket, amelyek pirosszínűre festik a sápadt arccokat. És a feltámadó életkedv közepette ártatlan flörtök teszik még változatosabbá a fürdőzést. Azok a szegény szentjeink pedig, akik a magasztos anyai hivatás közben szinte letört invalidusokká lesznek, megszabadulnak teljesen a betegség börtönéből és megint kedves, szép, egészséges kis nőkké változnak. Az ember alig ismer rájuk néhány heti nyaralás után.

Az ember nem is gondolná, hogy itt az élet olcsóbb, mint Aradon, vagy Temesváron, sok-

kal olcsóbb, mint Budapesten s Bécshez. Berlinhez képest egyenesen nevezetesen árák vannak. A napi kiadás mintegy 6—7 arany-márkára rug s emellett az összeg mellett kényelmesen, nyugodtan él az ember. Fürdő, jó koszt, orvos, kirándulás, bar, baccarat jut mindenkinek, azaz a két utóbbi már nem a 6—7 márkásoknak van szánva, ez már az angol és amerikai pénzkerályok szórakozásához tartozik. S a fürdőévad végén az ember oly pehely-könyvűnek érzi magát, hogy akárb gyalog temé meg az utat, mint a drága vasúton 30 százalékos engedménnyel. Amikor az ember életkedvvel, fűgén, szívében sok-sok szép emlékekkel tér haza, komolyan elhatározza magában, hogy a jövő évbe is eljön ide, még akkor is, ha a zseborát zálogba kell tenni. S amikor a vonat készül elhagyni a kedves tájat, az embernek szinte kedve támad felkiáltani: Isten áldjon bájos Forstnarte, Wolstein, csodás kétkő s Königsward svájci tájai. Isten veletek, én messze elmegyek, de képetekkel alszom el, képetekkel ébredek a — jövőre ismét itt leszek. Lássák milyen kéltől hangulata támad az embernek ebben a szomorú világban is... (Szent Kristóf.)

Világgá ment — mert kilakoltatták.

Egy kis család megdöbbentő tragédiája. — Az eszelős anya öngyilkossággal fenyegetődzik, a leányt letiporta az ucca.

(Saját tudósítónktól.) Csak száraz tényeket sorakoztatunk fel. Nem akarjuk kihangsúlyozni és rikító színekben aláfesteni a Nyomort. Pedig a gyilkos, gyalázatos Nyomor, rongyos néhány száz lej hiánya volt az oka egy család hihetetlen és megrázó tragédiájának. Egy szegény özvegy április óta nem tudott házbért fizetni az Árpád-tér 2. számú házában. Leánya sirva mondja, hogy Pécskán pincéreskedő fivére nem küldhette el idején a megszokott támogatást, mert rosszul ment a sora. Erre a háztulajdonos élt a törvényadta jogával, kilakoltatási végzést hozott Kazánné ellen és a csendes örült asszonyt serdülő gyermeklányával együtt kitevette az uccára hatósági segédlettel. Ez a kilakoltatás teljességgel feloldta a kis család nyugalmát, békéjét, szétzilálta a kicsi családot. A szegény asszony világgá ment, a lánya pedig az uccák liliuma lett. Így történt:

Az Árpád-tér 2. alatt lakik özvegy Kazán Lázárné egy fizető-pincér özvegye, évek óta elborult elméjű csendes örült, akit Pécskán főpincéreskedő Romulus fia tartott el keresetéből 15 éves Rózsika nevű leányával együtt. Április hónapban rosszul ment a sora Kazán Romulusnak és nem küldött idejében pénzt a családjának. Erre az Árpád-tér 2. számú háztulajdonosa élt törvényes jogával, kilakoltatási végzést szerzett özv. Kazán Lázárné ellen, amit május hó 2-án akartak foganatosítani. Május 2-án a háztulajdonos felszólította özv. Kazánnét, hogy nyomban költözzék ki a lakásból, mire az dühöngeni kezdett, az egész lakberendezést mozsártörővel összetörte, majd elrohant hazulról, miután a szomszédasszonyok előtt kijelentette, hogy neki megy a Marosnak. Özv. Kazán Lázárnét ez idő óta senki sem látta, gyermekei sem tudnak semmit hollétéről, sorsáról. A karhatalom pedig Kazánné távozása után kirakatta a lakó összerombolt szegénységét az uccára.

Kazánné leánya: Kazán Rózsika 15 éves leány, négy polgárit végzett, a Szalay-féle zeneiskola tehetséges növendéke, beszél magyarul, németül, románul, és ezenfelül tökéletes szépség, olyan, mint egy görög istennő — május 2-án az éjszakát az uccán töltötte. Hajnaltájban kódogása közben felajult, az éhségtől és a holnap gondjától elcsigázva, lerogyott egy padra. Egy ismeretlen fiatalember költötte fel, aki az első elől a lakására csalta és — Rózsika nem kerülhetett el a sorától. Még néhány napig sirva kereste az édesanyját, azután kenyerelánynak állott be egy vendéglőbe. Ma a Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) „Vadember” vendéglő pincérlányáig zülött a-

zenőt kis esztendejével és ragyogó szépségével ez a szegény kisleány, akinek rosszul kereső piaróer fivérének kívül senkije sincsen.

Özv. Kazán Lázárné azóta nem került elő. Sem leányának, sem fiának, sem a szomszédasszonyoknak nem adott magáról több

bé életjelt. Talán elmentette magát. Gyerekei rendre táviratoztak temesvári, nagyváradj és kolozsvári ismerősöknek, azonban Kazánnéról eddig semmi hír sincsen. Ma hivatalosan is bejelentették eltűnését az aradi rendőrségen.

Pető Gergely.

Amundsen elérte az északi sarkot

A világhírű kutató leszállt az északi sarkon és földméréseket eszközölt. — Hogyan folyt az előkészületek s hogyan indult el a két repülőgép a diadalutra.

(Saját tudósítónktól.) Szikratáviró röpi szét másodpercek alatt a hírt öt világ részbe: Amundsen elérte az északi sarkot. Évezredek nagy rejtélye megoldódott, az acélszívi bátor hajós: Roald Amundsen, a tudomány hőse, aki előtt öt földrész minden embere emeli most mélyre a kalapját. Az eddig elérhetetlennek hitt északi sark felfedezése a huszadik század legnagyobb tudományos ténye, ami mellett minden más eltöri. Nincsen már lehetetlen — a repülőgép, az emberi zsenialitás csodája megadta a módot, hogy emberi láb taposhassa az északi pólus szűzi földjét. Amundsen rádiót vitt magával és ezzel tudatta a hátrahagyott kísérőhajókkal, hogy elérte célját, az északi sarkot, leszállt és néhány földrajzi mérést eszközölt, azután pedig visszafelé indult. A rádiójelentést azonnal továbbították szikratávirón s egyidőben tudta meg London, Páris, Berlin, Newyork, Bécs, Budapest, Bucarest és Arad is a nagy eseményt. A hír mindenütt óriási feltűnést keltett és a világsajtó óriási cikkekben foglalkozik a hatalmas szenzációval.

Amundsen izgalmas utjáról, startjáról, elutazás előtti nyilatkozatáról és elért nagy-nagy sikeréről itt közlünk bő és érdekes eredeti tudósítást:

Az előkészületek.

(Spitzbergák, május 23.) Miután az időjárás még nem volt kedvező, mindenkit meglepett, hogy Amundsen utra akar kelni repülőgéppel az északi sarkra. Csak a meteorológusok nem murattak semmi meglepetést, mert ők már három nap előtt megmondták, hogy a legenyhébb hőmérséklet 15 fok a fagyponthoz, ennél kedvezőbb időre nem lehet számítani. Ki kellett használni az alkalmat, mert eddig az északi tenger jégviszonyai olyanok voltak, hogy képtelenség volt a hajókkal Kingsbay-ig előrehatolni, mindenütt jég, sehol egy tenyértnyi víz sem, már pedig a repülőgépet a hajóról le kell szállítani a partra, a jégre. Kingsbay-ban igazán ideális startja volt Amundsennek, miután a fjordok kellő mennyiségű új hóval vannak fedve. Kedden a „Hobby” segédhajóból egész nap benzint hordtak a partra, azután a hajó tovább indult északra, oly messzire, ameddig csak lehet és ott elhelyezkedett a szigetek között, mint azt előzetes tervek megállapították. Egész nap folyt a repülőgépek megrakása élelmiszerekkel, műszerekkel és főként benzinnel, kétezer kilogramm benzint raktak be egy-egy gépbe.

Szikratávirat a felszállásról.

(Spitzbergák, május 23.) Amundsen és Ellsworth ma a következő jelentést adták ki, amit a szikratáviróállomások az egész világra továbbítottak:

Az északsarki medence fölött magas a légnyomás. A kötött légkömbökből való megfigyelés szerint Kelet és délkeleti irányból 1500 méter magasságig enyhé szél fúj, északkeletre szintén enyhé a szélvívás 3000 méter magasságig. Az időjárás elég kedvező és nem várhatunk még jobb időre.

tehát ma felfutunk és megyünk az északi sarkra. A meteorológusok jelentése arra készítet bennünket, hogy délután három órakor Kingsbayból startoljunk. Kísérőhajónk, a Hobby kimegy a nyílt tengerre, arra az eshetőségre készen, hogy ha kényszerítve lennénk visszafordulni a tenger irányában. Északi irányban repülünk a part mentén egész a Dánia és az Amsterdám szigetekig és ha ezalatt az egyórás ut alatt minden jól megy, tovább folytatjuk utunkat egészen az északi sarkig. Ez az ut csak kísérlet, és ha akadály merül fel, úgy visszatérünk Kingsbayba, vagy kikötünk a Dánia szigeten és ott várjuk be hajóinkat. Roald Amundsen, Lincoln Ellsworth.

Start . . .!

A tudomány hőseinek bátor felszállásáról a start pillanatában a következő szikratávirat számolt be: Az idő kedvező volt, a levegő tiszta, élesen metsző. A motorok hirtelen berregni kezdenek és a két gép megindul. Éles sávot vágna bele a szűzi hóba, majd pillanatok múlva eltűnnek a hirtelen felkavart hó felhőjében. Kiderült, hogy dacára a gépek hatalmas súlyának és erős megterhelésének mégis alig két col mélységre furódtak csak bele a kerekék a hóba.

Az északi sarkon!

Newyorkból táviratozzák: A ma érkezett szikratáviratok szerint Amundsen elérte az északi sarkot, leszállt. A leszállás híre óriási feltűnést keltett. Amundsen a sarkon néhány földrajzi mérést eszközölt és ismét visszaindult a Fram fedézetére.

Lakatos Ottó

az aradi r. kat. egyházközség védnöke.

Az aradi római katolikus egyházközség közgyűlése Lakatos Ottó visszahelyezését kívánja.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi római katolikus egyházközség ma délután tartotta rendes évi közgyűlését a minorita-palota refektoriumában. A közgyűlésen Schill József volt alispán, az egyházközség világi elnöke méltatta az áthelyezett dr. Lakatos Ottó volt minorita rendfőnök és plébános, az egyházközség egykori elnökének érdemeit és kiemelte, hogy milyen pótolhatatlan veszteséget jelent Lakatos Ottó távozása. Kórossy György volt temesi főispán emelkedett ezután szólásra és indítványozta, hogy foglalják jegyzőkönyvbe Lakatos Ottó elévülhetetlen érdemeit és válasszák meg Lakatos Ottó dr.-t az alapszabályok szerinti legmagasabb tisztségre, az aradi egyházközség védnökének. Javaslatára is kiterjedt, hogy kiüljenek memorandumot Orlich Alfonznak, a minorita-rend római generálisának, amelyben kérjék, helyezze hatályon kívül ezt az áthelyezést és adja vissza Aradnak Lakatos Ottót. Dr. Párecz Béla a katolikus kör és az aradi iparosság nevében szólott az indítványok mellett, majd a közgyűlés egyhangulag elfogadta Kórossy mindhárom javaslatát. Boros Iván, az egyházközség titkára számolt be azokról a nehézségekről, amelyeket a gátló intézkedések okoznak a katolikus főgimnázium fenntartásában. Jelentésében hangsúlyozta, hogy az aradi katolikusok nem tanúsítanak kellő érdeklődést az egyházközségi adózás iránt, míg ezzel szemben a más egyházak hívei szívesen áldoznak egyházaik fenntartása érdekében. Jelentése végén még kitért arra is, hogy az egyházközség vezetősége a kezébe vette az országos katolikus népszövetség aradi fiókjának megszervezését. Boros Iván beszámolójával a közgyűlés végetért.

Egyházi ünnep Lippán.

Reformátusok ünnepélyes konfirmációs vizsgája.

(Saját tudósítónktól.) Május 21-én, áldozó csütörtökön megható és bensőséges keretek között folyt le a lippai református egyház konfirmációs vizsgája. A felöltöttek sorába lépő gyermekek meglepő értelemmel tettek bizonyosságot vallásukról és sok ódalu tudásukról. Lagler Karola, a lippai főerdőtanácsos leánykája egyháztörténelmi előadást tartott, majd Pálur István lelkész intézett könnyekig megható és magasabb beszédet a hűvekhez, akikre isten áldását kérte. Holzer Duncsika és az aradi Janovits Mariska megkapó kedvességgel szavaltak vallásos költeményeket. Holzer János és Holzer Jánosné Beethoven „Isten a nagy énekalkotója” című klasszikus énekét és több vallásos énekletet adtak elő kiváló tudással. Pálur István nyomtatott, díszes konfirmációs emléklapokat osztott ki a konfirmáltaknak és megható bucsube-

Ehgyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

IGMANDI

keserűvíz

jó érvágyat,
kellemes közérzést
és munkakedvet biztosít.
Az IGMANDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

szédet intézett a szülőkhöz és a gyermekekhez. Délután egy óra-
kor a gyülekezet tekintélyes ré-
szét Páur István vezetése mellett
kirándulást tett Schultz Ferenc

vadregényes szépségű erdejébe.
ahol a háziasszonyok tisztét Hol-
zer Jánosné, Szilávik Elza, Szép-
laki Herninka és Janovits Maris-
ka töltötték be.

Békevilágot talált Svájcban egy aradi bankigazgató.

Fejér Gábor vezérigazgató érdekes megfigyelései svájci és olaszországi útjain. — A külföld nagy érdeklődéssel viseltetik Románia természeti kincsei után.

(Saját tudósítónktól.) Fejér Gábor, az Erdélyi Hitelbank vezérigazgatója hosszabb külföldi tartózkodás után ma visszaérkezett Aradra. A vezérigazgató Svájcban és Olaszországban tartózkodott és a közgazdász éles szemével felitta az ott látottakat. Szubjektív megfigyelései érdekesek és értékesek, mert éleveníre érzetik a Nyugat és Románia egymásközi viszonyát és érdekes párhuzamot lehet vonni a romániai és a svájci pénzügyi és gazdasági konszolidáció között. Megkértük Fejér Gábort, a neves közgazdászt, hogy impresszióiról nyilatkozat formájában számoljon be nekünk. A vezérigazgató készséggel állt rendelkezésünkre és érdekes megfigyeléseit itt közöljük:

— Nem kimondottan üzleti célból tartózkodtam külföldön — mondotta Fejér Gábor — inkább kússá pihenni mentem Zürichbe és így behatóbban nem is foglalkozhattam az ottani gazdasági és pénzügyi kérdésekkel. Azt azonban mindjárt a svájci határra való lépésemkor megállapítottam, hogy ez a boldog ország közgazdasági berendezkedésével teljesen a régi béke-móderbe tér vissza. Ezt megerősítették azután különböző kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi szakemberekkel való diskusszióim. Eklátáns bizonyítéka a békeállapotokhoz való viszonyulásnak, hogy a betétkamat lib és a kihitelezési kamatláb már teljesen normális, ami nélkül egészséges gazdasági helyzet el sem képzelhető. Nem érdekelten, hogy a betétkamat évi 1 és fél és 4 és fél százalék között váltakozik és azt az utóbbi, ott már magas kamatot csak a két-három évre lekötött betétek után fizetik. A normális helyzet visszatérére jellemző még az is, hogy a városok és vállalatok 20—25 évre szóló kötvényeit igen könnyű elhelyezni és az 5 százalékos kötelezvények alig pár százalékkal a névértéken alul hocsátatnak ki.

— Érdekes tünnet azonban, hogy az új tőkeképződés csak lassu lépésben mehet előre, mert a megélhetés Svájcban is nehezebb, mint volt békében, az árak általában ötven százalékkal drágábbak, mint a háború előtt. A svájci tőke külföldön komolyan csak Amerikában és Angliában keres elhelyezkedést, más európai ország nem jöhet számításba, mert a háborús évek és az ezt követő zavarok következtében olyan veszteség érte más országokban a svájci tőkét, hogy a teljes tartózkodás érthető. Ennyit Svájcra felhívetes megfigyelés alapján. Olaszországi tartózkodásom folyamán azt tapasztaltam, hogy az ipari és

kereskedelmi viszonyok ott is lényegesen megjavultak. Különösen a textilipar fejlődik nagyon és ebből a cikkből már jelentős kivitel is tudtak teremteni a ten-gerentúra és sikeresen konkurrálnak a jóval drágább angol textiláruval, sőt egyes helyekről teljesen ki is szorították az angol szövetet. Amikor lenn voltam, az olasz kormány éppen akkor vezette be az újabb tőzsdeadót, ami nagy nyugtalanságot keltett és ki sebmérvű krach következett be. Az olasz pénzügyi kormány azonban erélyes kézzel elejét vette a nagyobb veszedelemnek és az izgalom két nap alatt lecsillapodott.

— Kérem, vezérigazgató ur.

Visszaérkeztek a kiránduló aradi diákok.

Marosvásárhelyen kitörő lelkesedéssel fogadták az aradi katolikus gimnázium növendékeit.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi katolikus gimnázium diákjai vásárhelyi kirándulásukról, tegnap éjjel érkeztek vissza Aradra. A kirándulásról Fischer Aladár igazgató a következőket mondotta el: — Kedden este fél hétkor értünk Vásárhelyre, ahol az ottani gimnázium tanári kara és növendékei, valamint vendéglátó házigazdáink igen szíves fogadásban részesítettek bennünket. Aznap este az elszállásolásával telt el, míg másnap reggel misét hallgattunk, utána pedig a színházban csütörtöki hangversenyünkön próbát tartottunk. Délután, egyebek között a Kulturpalotát tekintettük meg és elamultunk az aradi sok szorosan felülmúló méretein, a nagyterem hatalmas orgonáján és az értékes képtáron. Este tartottuk meg a hangversenyt. A színház zsúfolásig megtelt, a hang-

mondjon valamit arról, érdeklődnek-e a külföldön Románia iránt, ismerik-e ezt az országot, valutáját, gazdasági kincseit, kulturáját, iparát és kereskedelmét?

— Őszintén felelek. Románia iránt igenis érdeklődnek, de ez inkább amolyan informatív jellegű érdeklődés. Meglepően jól vannak tájékozva az itteni gazdasági viszonyokról, az összes itt megjelenő nívósabb gazdasági szaklapok járnak ki külföldre. Azonban a régebbi kormányok megszorító rendelkezései miatt még érezhető a tartózkodó álláspont. Tudják jól, hogy itt óriási kiaknázatlan gazdasági kincsek vannak és élénken is figyelik az itteni helyzetet és azt hiszem, ha elérkeztünk látják az időt — ami soká már úgy sem késhet — úgy a svájci tőke kész örömmel fog elfhelyezkedést keresni a romániai piacokon.

— Az élet mind a két országban egyébként nagyon szép, kellemes, az emberek megértők, a városok csillognak: azt látjuk, hogy Olaszországban és Svájcban már béke van.

verseny ünnepi keretek között folyt le. A közönség minden egyes számunkat viharzó tapsal jutalmazza. A hangverseny után bankett volt, amelyen megbeszélések folytak afelől, hogy ezeket a kirándulásokat kölcsönösen megismételjük. Pénteken reggel fél 11-kor indultunk vissza. Gyulaféltérig egy nyolcórás gimnazista is velünk utazott és ott nagyon szívesen bucsút vettek diákjaink tőle. Nagycenyedén Lakatos Ottó dr. várt bennünket. Nagy óvációval vettük körül, örültünk a viszontlátásnak és annak, hogy nagyon jó szímben, valósággal megriatalodva találjuk. Éjjel 12 óra felé érkezünk Aradra és még csak egyet mondhatok, nagyon jól érezzük magunkat és ennek a társas kirándulásnak sok-sok kedves jelenete még igen sokáig emlékezetünkben marad.

Nagyarányu

gyémantcsempészési botrány Bécsben.

A jóvátételi bizottság tagja és az Osztrák-Magyar Bank likvidátora, mint egy csempészbanda feje.

(Bécs, május 23.) Raspotnigg Carlo dr., a bécsi jóvátételi bizottság olasz tagja és az osztrák-magyar bank likvidációs bizottságának vezértitkára, az elmúlt év nyarán sógorával, Bemporat Manlionnal és Einzinger Simon tőzsdeügynökkel társulva, bankbizományos üzletet létesített. A magánbank azonban nem tudott reuzálni, mivel az arbitrage-üzletek, a melyeket a tulajdonosok forszíroztak, nem sikerültek. Erre Einzinger azt javasolta társainak, hogy csempésszenek drágaköveket Amerikába. Raspotnigg és Bemporat örömmel magukévá tették ezt a tervet és Einzinger egy milliárd koronával Lengyelországba utazott,

hogy ott gyémántokat vásároljon. Két hónapon keresztül Raspotnigg és Bemporat mit sem hallottak elutazott társukról, míg az visszatért Bécsbe és elmesélte, hogy Newyorkban felfedezték a csempészést és a gyémántok egy részét elkobozták. A többieket, kényszerhelyzetben lévén, áron alul adta el. A kapott egymilliárd koronából 300 milliót visszaadott Raspotniggnek és Bemporatnak, 700 millióval pedig elszámolt. Az olaszok azonban követelték ezt a 700 milliót is és feljelentették társukat család miatt. Az ügyesség Einzinger ellen a bűnvádi eljárást megindította. — Mivel azonban a csempészésben Raspotnigg és

Bemporat is társai voltak Einzingernek, az olaszok az olasz követhez fordultak, annak intervencióját kérve, hogy ellenük az ügyesség ne lépjen fel. — A „Der Abend“ című lap szerint az intervenció sikerrel járt és a bűnvádi eljárás csak Einzinger ellen van folyamatban család címén. Az elhírsülés Bécsben annál nagyobb feltűnést kelt, mivel a jóvátételi bizottság egy tagjától és az Osztrák Magyar Bank felszámoló bizottságának vezértitkárától a nagyközönség nagyobb üzleti korrektséget tételezett fel.

Liberális győzelem Budapesten.

A Wolff-féle kereszténypárt a törvényhatósági mandátumok egyharmadát kapta.

(Budapest, május 23.) Budapest választott: hetekig tartó és kemény választási agitáció előzte meg a két napos küzdelmet, amely a liberális blokk nagyszerű győzelmével fejeződött be. A választásnak ugyan nem voltak súlyosabb incidensei, de furcsa és kellemetlen esetek fordultak elő. Így a legnagyobb feltűnést keltette, hogy a választói névjegyzéken Rakovszky Iván belügyminiszter és Szcitovszky Béla házelnök nevei sem szerepeltek, akik pedig tevékeny részt vettek a választási mozgalmak irányításában és kétséget kizáróan bírnak választói joggal. A két államférfi így nem is gyakorolhatta politikai jogát. Pénteken este 8 órakor zárták le a szavazást, s nyomban hozzákötődtek a szavazatok összeszámolásához. Ez a nagy munka szombaton reggelig tartott. A választások végeredményéről érkezett első jelentések szerint a demokratikus blokk 129, a Wolff-párt 88, a Ripka-párt 20 és a szabadelvűpárt 17 mandátumot szerzett volna. A második jelentés, amely már pontosabb eredményt közöl, a demokratikus blokk 128, a Wolff-párt 91, a Ripka-párt 23 és a Sándor Pál és Ugron Gábor-féle szabadelvűpárt 8 mandátumáról számol be. Ez összesen 250 mandátumot jelent és a törvényhatósági bizottságot kiegészíti még 21 kinevezett tag, valamint 65 olyan tag, akik hivatalból vesznek részt a bizottságban. A választások eredményének kihirdetését az egész fővárosban nyugodtan és jóleső örömmel fogadták. Mindenesetre jellemző a választások lefolyására, hogy komoly és súlyosabb incidens nem fordult elő sehol és karhatalmi beavatkozásra egyáltalán nem volt szükség.

— Dolci bíboros és Lepadatu miniszter tárgyalásai a konkordátumról Bucurestiből jelentik: Lepadatu kultuszminiszter ma fogadta Dolci bíborost, a Vatikán bucaresti követét és közel egy óráig tárgyalt vele. Illetékes körök a látogatásban összefüggést látnak a konkordátum tárgyalások újrafelvételével. Érdekes, hogy erre az alkalomra Panescu, Románia vatikáni követe Rómából Bucurestibe érkezett.

Világjáró szélhámos Aradon.

Fantasztikus cowboy-egyenruhába öltözött görög távgyalogló, aki végigpumpolja a közönséget. — Gyaloglás a világ körül. — Orient Expresszen.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap bukkant fel Aradon: egy különösen furcsán öltözött uriember, aki szorgalmasan járja azóta Arad uccáit. Ruházata valami szokatlan átmenet a cow-boy-ok, cserkészek, turisták és francia tábornokok egyenruhája között, vállát, derekát, karját pedig annyiféle szíjjazat ékesíti, mint egy menekült orosz tisztét. A bakancsa olyan poros és a lábait olyan fáradtan huzza, hogy mindenki szűnakozyva nézi meg az uccán. A különös ur csak ezt várja. Amint látja, hogy a bámszokdók között egy-egy jobb öltözötű ur is ácsorog, odasiet hozzá, két ujjával megbillen a kalapja karimáját, furcsa, érthetetlen franciasággal dörmög valamit és végül barátságos mosollyal kihuz az aktatáskájából — mert az is van neki — egy nyomtatott levelezőlappé-let és átadja a bámszokdó urnak. A bámszokdó ur átveszi és olvassa. Magyar szöveg van a levelezőlapon. Vastag, ciceróbetűkkel, ez a cme: *A világ körül gyalog 6 év alatt, 150.000 kilométer.* Aztán kisebb betűkkel elmondja, hogy a poros bakancsu ur, akit *Koschier* Antalnak hívnak és foglalkozására nézve görög könyvnyomdász, 1923. decemberében fogadást kötött, amely szerint 10.000 font sterlinget kap, ha 6 év alatt bejárja gyalog a világot úgy, hogy ezen idő alatt összesen 150.000 kilométert tesz meg. Még 1923. december 30-án meg is kezdte a turát *Koschier* ur. Elindult Athénből s Kisázsian, Egyiptomon, Délafrikán, Albánián, Jugoszlávián, Olaszországon, Ausztrián és Magyarországon át jutott most Aradra. Eddig összesen 30.800 kilométer utat gyalogolt. Néhány napig lesz itt, hogy azután Oroszországon, Chinán, Japánon, Amerikán, Anglián át ismét visszatérjen Európába, illetve Athénbe.

A jámbor olvasó csak az utolsó mondatból tudja meg, miért is mondja el neki mindezt a görög gyalogló ur. Ez a mondat így hangzik: *„Mivel a fogadás értelmében az utat pénz nélkül kell megtennem, kérem a t. magyar közönséget, vegyen tőlem egy ilyen kártyát és minden ajándékért legkülönbözőbb köszönetemet.”*

Mit tegyen ilyenkor szegény t. magyar közönség? Kénytelen a zsebébe nyulni és venni egy „ilyen kártyát”. És *Koschier* ur zsebre téve a pénzt, most már köszönet nélkül távozik a világkörüli utat következő áldozata felé. És ha a t. magyar közönség az ebédutáni feketénél előveszi az ilyen kártyát és tisztelete fentartása mellett számolni kezd a márványasztalon, csodálatos dolgokra jön rá. *Koschier* ur 1923. december 30-án indult Athénből, tehát körülbelül 1 és fél éve csatangol. Ezalatt az idő alatt, saját bevallása szerint, 30.800 kilométert tett meg, ami csak úgy lehetséges, hogy minden áldott nap pontosan 55 kilométert hagyott maga után. Hát ennyit — óránként 4 kilométert számítva — 14 óra alatt lehet megtenni. Naponta 14 órát gyalogolni lehet — három napon át, de nem 1 és fél évig

nap-nap mellett. De ha a görög ur bírná is ezt a szédítő tempót, akkor is, ha 1 és fél év alatt maximuman 30.000 kilométert tesz meg, akkor 6 év alatt csupán 120.000 kilométert abszolválhat, tehát 30.000 kilométerrel kevesebbet az előírtnál. Tehát papirfor-

Ellopták Rákóczi Ferenc leveleit.

Bécsben letartóztatták a munkácsi levéltár tolvajait.

(Bécs, május 23.) A bécsi rendőrség elfogta *Zatlekar* E. munkácsi fiatalembert, aki gyűjtőknek V. Ferdinánd király és II. Rákóczi Ferenc fejedelem Munkácsra vonatkozó okiratait kínálta eladásra. A bécsi rendőrség a letartóztatás után táviratilag felvilágosítást kért a munkácsi rendőrségtől, mi ként juttattak ezek az okiratok

ma szerint nem nyerheti meg a fogadást akkor sem, ha minden nap teljes gözzel 14 órát kuryagol. De hát akkor mikor gyűjtí az „ajándékokat”? Aradon is már két napja gyűjt, ami 110 elfecsérelt kilométert jelent. Ezt csak úgy hozhatja be, hogy még ma felül az Orient Expresszre és Konstantinápolyig meg sem áll. Akkor nyert is pár száz kilométert és nyugodtan gyűjtíhet a konstantinápolyi uccákon a „t. török közönségtől.”

Zatlekar birtokába? A munkácsi rendőrség nyomban válaszolt és közölte, hogy ezeket a város archívumából a Bécsben letartóztatott fiatalembert *Munkács*on lakó fivére, *Zatlekar* Jenő lopta el. *Zatlekar* Jenő *Munkács*on van most őrizet alatt, míg *Zatlekar* Elemért a napokban a határra toloncolják, ahol átadják a szlovenszki határrendőrségnek.

Stambul rózsája

nem tér vissza férjéhez.

Bonyolódik az exszultán fiának botránya. — Az eltávozott hercegnő súlyos vádakkal illeti kicsapongó férjét.

(Budapest, május 23.) Megemlékeztünk azokról a botrányokról, amiknek középpontjában a Budapestben emigrációban élő *Abdul Karim* herceg, a török exszultán fia és felesége: *Mustafa Madjide* hercegnő állanak, s amelyek abban csuesosodtak ki, hogy a török hercegnő otthagya a férjét és a válópere befejezéséig egy jövevű pesti ügyvéd-imádójához költözött. A botrányok ügyében *Mustafa Madjide* hercegnő ma nyilatkozatot küldött a lapoknak, s abban a következőket mondja: — *Abdul Karim* herceget önszántamból hagytam el azért, mert feslett életet folytat és durva bánásmódjával amugy is gyenge egészségemet veszélyeztette. A herceg ezenkívül nemcsak saját értékeit, de az én tulajdonomat képező ékszereket, kelményemet, ruháimat is elzalogosította, eladogatta és a berölyt pénzeket eldorbézolta. Életveszélyes fenyegetésekkel kényszerített arra, hogy nyilatkozatot írjak alá, amelyben beleegyezem a nevemre telekkönyvelt villa megterhelésébe. Nem igaz, hogy megszöktem volna a hercegtől és ismeretlen helyen tartózkodom. — Édesanyám, aki négen bankódott sorsom felett, eljött értem és jelenleg az ő védelme alatt szabályszerűen bejelentett budapesti lakásomon várom be a magyar bíróság igazságos ítéletét, amely végleg megszabadít szomorú sorsomtól.

Nyilatkozik a hercegnő ügyvédje is, aki kérte, hogy a hercegi pár két gyermekét adják a hercegnő gondjába, mert a herceg kicsapongó és erkölcsstelen életmódja káros kihatással lesz a gyermekekre. A személyzetből kívánja igazolni azt is, hogy néhány nappal a válás előtt a herceg revolvert szegezett feleségének. Az ügyvéd beadványt intézett a rendőrséghez is, amelyben kéri, hogy a hercegnőt oltalmazzák meg férje netáni támadásai ellen

Meghalt a csábító.

(Budapest, május 23.) Megrendítő családi tragédia befejező-jelenete játszódott le ma a székesfehérvári törvényszék előtt. Szándékos emberölés büntetével vádoltan állott a bíróság előtt *Miklós Mihály* rácaimási kőművesmester. *Miklós Mihály*, egy hatalmas husággal úgy vágta fejbe *Fekete Gyula* gazdálkodót, a felesége csábítóját, hogy az szörnyethalt. — *Miklós* egy budapesti építkezésnél kapott munkát és arrag Budapestben kereste családjának a mindennapi kenyeret, felesége viszont kezdett *Fekete*vel, *Miklós*sék albérlőjével. *Miklós* hazaérkezése után megtudott mindent és felelősségrevonta feleségét, aki azonban megkövette a férjét és azonnal fel is mondott albérlőjüknél. Aznap este *Fekete* fenyegetőzött, hogy leszámol *Miklós*sékkal és részeg fővel elment *Miklós*sék ablaka alá, ahol bezörgött és a már nyugovóra tett emberekre ráordított:

— Itt a leszámolás ideje!

Majd nekiment az ajtónak, hogy feltörje. *Miklós* azonban egy husángot ragadott és meg akarta íékezni a dühöngő embert. Verekedés támadt közöttük, amelynek során *Miklós* úgy vágta fejbe *Fekete*t, hogy az összeesett és meghalt. A bíróság ki akarta hallgatni *Miklós*nét is és amikor szólították, akkor *Miklós* jelentkezett helyette is:

— *Meghalt*. Tegnap amikor hazament *Fehérvárról*, nagyon szomorú volt. Este azután kiment a konyhába és marólugot ivott. — Egy óra múlva már meghalt.

*Miklós*né azért lett öngyilkos, mert éppen tegnap ítélték el két hónapi fogságra orgazdaságért. A kihallgatott tanúk valamennyien *Miklós* mellett vallottak és ezért az ügyész csak erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértésért kérte a kőművesmester megbüntetését. A törvényszék azonban bebizonyítottak vette a jogos önvédelmet és *Miklós* Mihályt felmentette a vád és következményei alól.

Könyvujdonságok

Sándor hírlaprodában, Arad.

HIREK

— Az uralkodócsalád Sinaiában. Bucurestiből jelentik: A királyi család hétfőn hosszabb tartózkodásra Sinaiába utazik. Az uralkodócsalád a nyarat itt fogja tölteni.

— Regáli vendégek Aradon. Ma Aradra érkezett száz régi királyságbeli vendég, akik a Timisoarán tartott Kulturális Liga gyűlésén vettek részt. A vendégek *Neagu Dragomir* buzeui ügyvéd, *Marcoveanu G.* valedemuntei ügyvéd és *Porombuiu György* buzeui ügyvéd vezetésével megtekintették a várost és látogatást tettek az aradi városházán, felmentek a toronyba és onnan gyönyörködtek a város látképében. *Neagu Dragomir* ügyvéd közben elmondta, hogy őt érdekes emlék köti Aradhoz, amennyiben a háború folyamán súlyosan sebesülten, mint katonatiszt került ide és akkor dr. *Hermann* és dr. *Sturdza* orvosok mentették meg az életét. A vendégek ma este visszautaztak lakóhelyeikre.

— *Jorga Miklós* Lippán. Az ellenzéki pártok lippai tagozata vasárnap délután nagvarányu népgyűlést rendez, amelynél a jelenleg Timisoarán tartózkodó *Jorga Miklós* is részt vesz.

— *Magier Aurél* dr.-t archimandrita rangra emelték. Diszes és igen előkelő egyházi előléptetés érte *Magier Aurél* dr.-t, a nagyváradi görög keleti teológia igazgatóját, *Ciorogáriu Romulus* püspök elterjesztésére a bucaresti szent szinodus archimandrita rangra emelte a fiatal váradi főpapot, aki új rangja folytán közvetlen a püspökök után következik az egyházi méltóságban.

— *Deák Ferenc* birtoka eladó. Budapestről jelentik: *Deák Ferenc* hadani zalamegyei kehidai 720 holdas birtoka eladó. Az egykori híres kúria a hozzátartozó birtokkal együtt ma még gróf *Károlyi Imre* tulajdona, de a gróf el akarja adni és már keresnek is vevőket a történelmi birtokra. A zalai lakosság sehogysem akar belenyugodni abba, hogy a birtok idegen kézre kerüljön és többen fordultak *Károlyi Imré*hez, hogy ne bocsássa áruba ezt az értékes és becses területet.

— *Concha Győző* nyugalomban. Budapestről táviratozzák: *Concha Győző*, aki ötven esztendőn keresztül volt a budapesti egyetemen a politika tanára, ma nyugalomba vonult.

— Házasság. *Meisl Lenke* és *Schönberger Sándor* vasárnap délután 5 órakor tartják esküvőjüket *Hirschfeld Márkus*nél Arad, Str. *Nicu Filipescu* (Flórián-u.) 11.

— Tragikus öngyilkosság Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A főváros melletti *Dimboveanu* partján medrben ma megtalálják a pár nappal ezelőtt eltűnt *Jon Georgescu* konzervatórium tanár holttestét. Megállapították, hogy *Georgescu* súlyos neurastheniában szenvedett, ehhez járultak még anyagi okok és ezek készítették a szerencsétlen embert az öngyilkosságra. Holttestét mindazonáltal felboncolják.

— Elfogott tolvaj mézárósság.
Földes István aradi vendéglős május 6-án feljelentést tett az aradi államtrendőrségen, hogy a vendéglőjéből eltűnt nyolc darab kugligolyó 4000 lej értékben. Nadaban György elsőkerületi detektív az ellopott golyókat Eckstein Árpád aradi vendéglősnél megtalálta és megtudta, hogy egy ismeretlen férfi adta el azokat 400 lejért. A nyomozás során ma letartóztatta a tolvajt, Glogovuta Péter segai mézárós segédet, aki kihallgatása alkalmával bevallotta bűnét. Míután gyanúkok forognak fenn arra nézve, hogy Glogovuta lelkét több bűncselekmény terheli, a nyomozás tovább folyik.

— Országos dalosverseny Arádon
Az aradi Kulturpalotában június 29-án rendezendő nagyszabású országos dalosversenyre a rendező Gutenberg-dalkör nagyon olcsó egységes helyvárat állapított meg, hogy mindenkinek módjában legyen ezen az ünnepségen — amely a vándordíjért folyik — jelen lenni. Bővebbet a falragaszok.

— Elfogták az ijesztőbomba készítőjét. Budapestről jelentik: A Ripka kormánybiztosnak küldött titokzatos bomba ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. Annyit megállapítottak, hogy a csomag küldője nem lehet más, mint Reményi Elek huszonhat éves volt magántisztviselő, aki annak idején a IX. kerületben Márfiék csoportjában nagy szerepet játszott. Ezt a fiatalembert eddig csak mint tanút hallgatták ki, de kihallgatása után őrizetbe vették.

— Öngyilkosság Gyorokon. Rusanda Miklós gyoroki szőlőcsoász tegnap lakásán felakasztotta magát. A szőlőcsoász az utóbbi időkben az ital rabjává lett és valószínűnek tartják, hogy az öngyilkosságot is ittas állapotban követte el.

— A szerelem halottja. Tragikus szerelmi dráma történt az aradmezei Szabadhely községben. Subu Nica 23 éves gazdálkodó Rus Giula kuvini leánynak udvarolt, azonban szülei rossz szemmel nézték a fiatalok közötti szerelmet. Néhány nappal ezelőtt kijelentették a fiatalembernek, hogy semmiesetre sem egyeznek bele abba, hogy a leányt feleségül vegye. Subu Nicu az elmúlt éjszaka rendes alvóhelyére, az istállóba ment és ott nadrágszíjára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot atyja ma reggel vette észre.

Szívbetegék és érlemeszedésben szenvedők a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz, a véredények megbetegedésénél is kitűnő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

**ARADON
NEM
LÉTEZŐ
OLCSÓ ÁRAK
PRIMÁVARE**

**AU PRINTEMPS
DE BUCAREST
(volt Miss ir)
NŐI
divatárúháza**
Minorita templommal szemben

**Férfi
és női sző-
vetek, selymek
nyers selymek, bu-
tor, Goblenek, Mearek,
Mochetek, Paplan Chasme-
rok, Glotok, függönyök,
Szőrök, Vitrázok,
Nagy és futó
szőnyegek**

- 1 mtr. Crep georgett minden színben ... Lei 450.—
- 1 mtr. Selyem Marocain minden színben ... Lei 239.—
- 1 mtr. Selyem Crepe Ohin minden színben ... Lei 169.—
- 1 mtr. Selyem Poplen férfi ingre minden színben Lei 139.—
- 1 mtr. Mintás córna grenadin minden színben Lei 89.—
- 1 mtr. Mosó voal szép színekben ... Lei 45.—
- 1 mtr. Mosó Crepe szép színekben ... Lei 39.—
- 1 mtr. Mosó Ohifon 90 cmtr. széles ... Lei 39.—

Tekintse meg ásan felszerelt raktárunkat!
8021

LEGUJABB

Tüntetés készül a Banca Nationala ellen.

Bucurestiből jelentik: A rendőr prefekturán ma érkező volt a Banca Nationala holtnapi közgyűlésére tervezett tüntetések megakadályozása ügyében. A rendőrség szigorú intézkedéseket léptet életbe, hogy minden rendzavaró

kisérletnek elejét vegye. Egyben szigorú nyomozás indult meg annak kiderítésére, hogy kinyomozták egy legújabbban megjelent röpirat szerzőjét és szerkesztőjét, amely röpirat a lakosságot tüntetésre szólítja fel a vasárnapi közgyűlés alkalmából.

Támadják a Kamarában a közigazgatási reformot

(Bucuresti, május 23.) A kamara ma délutáni ülésén Jonescu (averescanus) szólalt fel és bírálat tárgyává teszi a közigazgatási reformjavaslatot. Kifogásolja, hogy a törvényjavaslat nem enged elég teret a községi autonó-

miának és nem szolgálja a decentralizáció elvét. Gradisteanu (nem zetipárti) támadja a törvénynek azt az intézkedését, hogy a polgármestereket a kormány nevezi ki, mert ezzel a politikai befolyásnak és a protekciónak tág teret nyit.

— Dr. King lakrestélye az aradi Kulturpalotában. A megjelenésében is misztikus dr. King a hindu fakírok titokzatos tudományából adott izelítőt mai estélyén. Bámulatos önszuggeszcióval ejtette csodálatba a közönséget és telepátikus mutatványai teljesen újak voltak számunkra. Médiával, Millyvel szinte hihetetlenül érdekes dolgokat produkált. Akaratátvitele, nagyszerű memoriája és elegáns munkája sokszor érdemelték ki a közönség elismerő tapsait. Különösen érdekesek voltak szív működésének és vérkeringésének változtatásai, valamint a tetszhalál jelenete. (—gh.)

* Müttermüller tanítványainak hangyeneje ma délután fél 5 órakor az aradi Kulturpalotában, Leitner Kálmán összes hegedűtanítványainak közreműködésével.

— Deutsch táncitanító 35 éves jubileumi táncestélyére, akik tévedésből meghívót nem kaptak, amely pünkösdi első napján az aradi Munkás-Otthon nagytermében lesz megtartva, az érdeklődőket szívesen látom.

— Világhírű jósnő Arádon. Ma néhány napra Aradra érkezett Jeni Pruteanu világhírű jósnő, aki szuggeszció segítségével azonnal megmond mindent, ami a közönséget érdekli. Címe: Vadászkiút szálló 14. számú szoba.

— Orvosi hír. Dr. Hersch Andor ideggyógyorvos, a bécsi Wagner-Jauregg-idegklinikája és a pszichoanalitikai Intézet v. orvosa rendelését megkezdte, rendel lakásán Arad, Str. Decembrie (v. Hasszinger-u.) 2. alatt, d. e. 11—12 és d. u. 3—5-ig.

— Bikszád gyógyfürdő megnyílik június hó 1-én. Ivókúra, meleg ásványvíz és szénsavas fürdők, hidegvíz-gyógyintézet és inhalatórium. Elsőrangú orvosi szaktekintélyek által javalva van a légzőszervek, gyomor és bél hurutos megbetegedései ellen, nemkülönben hólyag-, vese- és epebajoknál, valamint sárgaság, keringési gyomorcsökély eseteiben. Szobák június hóra még előjegyezhetők. Állandó fürdőorvos. Mérsékelt áru konyha, diétás betegeknek is. Bármely felvilágosítást készséggel nyújt a fürdőigazgatóság. Baia Bicsad (Bikszádfürdő) Jud. Satmar (Szatmármegye.)

Megrendítő dráma egy kivégzésnél.

Zágrábból jelentik: Tegnap reggel a katonai lövőtérén kivégezték Rumpel Ágost őrmestert, aki barátját, Kelkovicit csempészt megölte és holttestét feldarabolva, íróasztalába rejtette. A kivégzés kínos jelenetek közt folyt le, mert az első sortűz nem ölte meg az elítéltet. A rengeteg nézőközönség zajongva és felháborodva követelt emberségesebb elbánást. Rumpel a siralomházban üvegdarabbal öngyilkossági szándékkal felvágta az ereit, de sikerült őt az elvérzéstől megmenteni a kivégzésig.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel.
— A legnépszerűbb tavaszi mulatság volt tavaly a Szathmáry István igazgatása alatt álló aradi magvar tannyevű állami polgári iskoláé. Az idén is megrendezi ennek a nagymultu iskolának a bizottsága, tanári kara és ifjusága vidám szórakozásokban gazdag mulatságát az újonnan rendezett városligetben pünkösdi vasárnapján. Az iskola nagyszámú szegénytanulóinak tandíj és taneszköz szükségleteire szolgál az önkéntes adományokból és a belépti díjakból fennmaradó összeg. azért az iskola-bizottság az idén is a tavalyhoz hasonló nagy támogatást reméli a kulturérzékkel bíró társadalomtól.

Izzad Ön? Vegyen Höfer 3. számú hintőport.

KÖZGAZDASÁG

Részvénytársaságok az adóbizottság előtt.

Hétfőn kezdődik meg a speciális bizottság munkája.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatásnál működő speciális bizottság ezévi május hó 25-én délelőtt 9 órai kezdettel az alább felsorolt részvénytársaságok adóllgyét tárgyalja, melyre elhozandó ugy az 1919. évi mint az 1923. évi mérleg: Banca Industrială și Poporală, Asociația Industrialilor de mobila, Soc. Aradina de comerț și circulație, Banca de credit din Transilvania, Banca de fier Soc. Anon, Banca de comerț și Parcelare S. A., Uzi nelecunale (sectia tramvai etc.), Banca de credit și casa de Pastrare S. A., Victoria Institut de credit și Economii, Banca Economica S. P. A., Aradana S. A. comertsi ind., „Patria” S. A. exploatare lemne, Lomas forestiera S. A., Fierzol Ind. chimica S. A., Casa de Pastrare civilă, Banca Asociația S. A., Casa centrală de pastrare S. A., Intreprind. de Construcție și Industr., Casa de Pastrare Generală, Banca Ungara din Pesta S. A., Baeder fabr. de parfum S. A., C. F. Electrica Arad-Podgoria, Fabrica de Tricotaje S. A., Farastrau Aradana S.

A. Soc. Anon. de Electricitate, „Astra” fabr. de vaggone, S. An. Exploat-silvic Gheorghiu, Magazin de produse și cereale, S. P. A. Pentru exploatare pad. din jurul Arad, Ory și Grindl fabr. de suruburi S. A., Agronomul S. A., Flora fabr. de lique, Confectio S. A., Alpha fabrica de psd. chimice S. A., S. p. A. a Economilor pentru valorizarea pamantului, S. Comerciala pe Actii din campie Ardeal, Industria de ulei Soc. pe actii, S. A. Ingrasarea Porcilor, Ind. Moara, Industr. Textila Aradana S. A., Casa Agric. Arad Ciomad Casa de Pastr., Casa de Pastrare Iudetului, Zenta și Roscani S. p. a., S. A. Căile ferate Aradclana, Fratii Neuman S. p. A.

Miután a pénzügyigazgatóság ezt — azután — az érdekeltek tudomására hozza, egyben felhívja mindazokat, akik mindaddig megadóztatásukat nem kérték — azaz adójuk nincs megállapítva, — hogy saját érdekükben ez irányban kérvényeiket hialadéktalanul nyújtsák be az igazgatósághoz.

Zürichben 2.42.50, Párisban 9.15 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Május 23.) Francia frank 11.50, svájci frank 41.50, dollár 214, angol font 1040, széköl 6.30, lira 8.50, tár 3.30, márká 51, osztrák Schilling 31, magyar korona 325. **Árztések:** Páris 11.20, Zürich 4.0, Newyork 216.25, London 10, Prága 6.42, Milánó 8.80, Bérad 3.53, Berlin 51.60, Bécs 30, Budapest 327.

TRICHI TÖZSDENYITÁS. (Máj 23.) Berlin 123.12.50, Amsterdam 207.90, Newyork 517, London 13.50, Páris 26.45, Milánó 20.91, Prága 15.32.50, Budapest 0.0075, Belgrad 84.3.75, Bucaresti 41.75, Bécs 0.0072.80.

TRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Máj 23.) Berlin 123.10, Amsterdam 207.90, Newyork 517, London 13.50, Páris 26.40, Milánó 20.82, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.70, Belgrad 8.45, Bucures 2.42.50, Varsó 0.00099.10, Bécs 0.0072.80.

NAGY GEZA fényképész műterme, (Arad, Bulev. Regina Maria No. 8.) készít lép művészi fényképeket, nagylásokat és pasteleket. ::: Múltányos árak.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Május 23.) **Kifizetések:** Páris 11.10, London 1047, Newyork 215.50, Milánó 8.70, Zürich 41.50, Bécs 30.20, Prága 6.40. **Valuták:** Napoleon 785, aranyárka 51, leva 1.45, török lira 1.10, angol font 1025, francia frank 11.25, svájci frank 41, lira 8.70, drachma 3.80, dollár 3.40, dollár 213, lengyel márká 40, osztrák korona 31, magyar korona 31, széköl 6.30.

CHAPLIN

mint színész és

MAX LINDER

a rejtelmek házában.

Ma vasárnap az aradi MAROSPARTI NYARIMOZGÓBAN.

= Véget ért a bucarestij nemzetközi vasutügyi konferencia. Bucurestiből jelentük: Ma véget értek a nemzetközi vasutügyi konferencia ülésai, amelyen Németország, Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Bulgária, Olaszország és Románia kiküldöttet vettek részt. A konferencián megállapodás történt Közép-Európa és Kelet személy- és áruforgalmának a módosataira. Elhatározták, hogy az érdekelte államok az egyenlőségi tarifaszámítást dolár alapon eszközözik.

— Öröndetes fejlődést mutat a Barthmes Viktor cég aradi cukorkagyára, úgy, hogy a csak három évvel ezelőtt ujonnan épített gyárhelyiség kicsinynek bizonyult. Ahogy értesülünk, a nevezett cég most megvette a szomszéd telket, ahol egy modern emeletes gyárhelyiséget építet. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a ház valószínűleg már a jövő héten fedél alá kerül.

— Eladott aradi ingatlanok. Bogofian Atanáz né eladott a Bittődülöben fekvő 1043 négyszögöl szántót 35000 lejért Boár János és neje nek. — Rusdea Miklósné eladott a curtici határban fekvő 28 hold 476 négyszögöl szántót 1,129.500 lejért Don Axentie és társainak. — Grosz Balint és neje eladták a Strada Doamna Balasa 131. számú házat 80000 lejért Szeibt Miklós és neje nek. — Grünhut Vilma és neje eladták a Calea Aurel Vlaicu 3. számú házat 565000 lejért Hochmann Sándor és neje nek és Komóczi Béla és neje nek.

MOZI

xx Az aradi marospartii nyári mozgószínház. Ma, vasárnap Max Linder A rejtelmek házában című 5 felvonásos filmmű és Chaplin mint színész 3 felvonásos vígjáték kerül bemutatásra. Kezdeté pont fél 10 órakor.

xx „Lányok, akiket nem vesznek el feleségül.” Az aradi Uránia hétfői bemutatója. Megható modern társadalmi filmtragédia kerül hétfőn az Uránia mozgószínház műsorára. A 7 felvonásos monumentális filmdráma főszerepét a legbájosabb Ellen Kurti és Albert Steinrück alakítja. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi marospartii nyári mozgószínház hétfőn, kedden és szerdán fogja bemutatni a „Carlyngtoni örö-

kös” című 5 felvonásos filmművet Brunó Castnerrel a főszerepben és egy 2 felvonásos amerikai szalon vígjátékot. Kezdeté pont fél 10-kor. xx Gloria Svanson és Rodolpho Valentino az aradi Apollóban. Vasárnap mutatja be az Apolló mozgószínház „Idill a hegyek között” című gyönyörű filmjátékot, amelynek főszereplői: Gloria Svanson és Rodolpho Valentino. A nagyértékű film keddig marad az aradi Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Patt és Patachon ma, vasárnap utoljára az aradi Urániában. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

SZENESTUD. EISENSTÄDTER.

Lehetek-e én is boldog? De mennyire! Lásd, önt is megvigasztaljuk, mert a kételkedőknek lelki vigasztalást, a szomorúaknak vigasztalást szót igyekszünk nyújtani. Jól mondja, hogy olyan világ van ma, mikor sok vigasztalásra van szükség. Ön szerény, de megelégedett hivatalnok család körében nevelkedett, nem rózsaszínűnek, csak szürkének rajzolták ön előtt az életet, s most azt kell tapasztalnia, hogy nem is szürke az, hanem egyenesen fekete. — **Kifogástalan.** Hogy egy harminc éves, vagyos, falun lakó, házas urileány miért nem tud férjhez menni, annak csakis az az oka, hogy a világtól elvonultan él s nincs semmi ismeretsége. Hozzá tartozóinak kellene meggószítani rokonokat, ismerősöket, hogy szerezzék az ön korához illő kérést vagy pedig társaságba többet kellene járnia. Egyebet — sajnos — nem tanácsolhatunk.

Az aradi Apollo színházban

ma vasárnapot

Idill a hegyek között

Rodolpho Valentínov és Gloria Swansonnal a főszerepben.

Az aradi Uránia színházban

ma vasárnap. Repriz

Patt és Patachon

mint fotográfusok.

Lányok, akiket

nem vesznek feleségül

modern dráma

bemutatója hétfőn

az aradi Urániában.

Arad legelősebb selyem, kelme és szövét árúháza az „ORIENT” Bulevardul Regina Maria No. 16.

1 m. francia grenadin 85 lej, 1 m. finom divat eponge 85 lej, 1 m. szines marocain 98 lej.

Molykár elleni megóvásra a legjavobb garancia

S. EISENSTÄDTER

Mosse hird.

szücs és szörmeárúháza-nak megóvó intézete, Arad Str. Alexandri (Saiac u) 1

Alkalmi vétel!

80 cm. sz. mosó delain 36 Lej.

100 cm. sz. cérna grenadin 75 Lej.

STRASSER

divatáruházában Arad.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

színház művészei

* Az aradi színház heti műsora a következő: Vasárnap d. u. 4-ór: Juhászlegény, szegény juhászlegény, operette; 9 órakor: Juhászlegény, szegény juhászlegény, operette. Hétfőn: Tisztelem a régi szeretőmet, operette-revü. Délutáni helyárral. Kedden: Nótás kapitány, operette. Délutáni helyárral. Szerdán: Tisztelem a régi szeretőmet, operette-revü. Délutáni helyárral. Csütörtökön délután 3 órakor: János vitéz, operette; 6 órakor: Waterlooi csata, komédia; este 9 órakor: Árvácska, operette. Délutáni helyárral. Pénteken: Cigánybáró, operette első felvonása. Hangverseny. Bánk bán 2-ik felvonása. Utolsó előadás a téli színházban. Szombaton: Üldöz a pénz, operette. A Halló Amerika slágerszámaival. Premier-bérlés 19. Első előadás a színházban. Vasárnap délután 4 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet, operette-revü; este 9 órakor: Üldöz a pénz, operette. A Halló Amerika slágerszámaival.

* A Müttermüller-növendékek vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezik hangversenyüket az aradi Kulturpalota nagytermében, amelynek magánszereplői a következők: Faragó Borbála, Seidner Mária, Berta Ilona, Fibinger Géza, Suhajda Erzsébet, Nasta Lucia, Calniceanu Stelina, Fiedler Klára, Deniflee Hilda, Angel Magda, Zimmermann Ferenc, Timkó Margit, szerepel a hangversenyen a növendékekből összeállított 37 tagú zenekar is.

* Az aradi színházi iroda hírei. Vasárnap délután 4 órakor és este 9 órakor Török Rezső és Magyar László hangulatos operettje, a Juhászlegény, szegény juhászlegény meg: Zilahy Irénnel, Szücs Lacival és Misogával a főszerepekben. A jövő hét az olcsó előadások jegyében indul. Hétfőtől négy estén át délutáni helyárral mellett játszik a színház. A műsor csupa szezonstáger: a Tisztelem a régi szeretőmet, a Juhászlegény, szegény juhászlegény és a Nótás kapitány. A pénteki nappal bezárulnak a téli színház kapui. Ezen az estén nívós programot ad az igazgatóság. A téli színház bucsuján Lengyel Irén, Auer Károly, Zilahy Irén, Szücs Laci és Misoga slágerszámokat énekelnek s a Cigánybáró első felvonása, meg a Bánk bán második felvonása kerül színre az ünnepi est keretében. A nyári színter május 30-án nyitja meg Fekete Mihály színtársulata az Üldöz a pénz operettel, melyben

Lengyel Irén, Zilahy Irén, Szücs Laci és Misoga játszanak.

* Békefi—Szalay kezdő tanítványainak vizsgálati előadása (vizsga hangversenye) ma délután fél 5 órai kezdettel az aradi Fehér Kereszt nagytermében. Belépő-díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

Gyárak, Bankok, Vállalatok és Kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém nagybecsű tudomásukra hozni, hogy Aradon, Bul. Regina Maria 22. szám alatt (az Aradmegyei Takarékpénztár épületében) vizumoztató irodámat **információs osztállyal bővítettem ki!** Bárkiről és bármilyen vállalatról, mérsékelt díjazás és abszolút diszkréció mellett megbízható pontos hiteltudósítást adok. Beérkezett kérdézősködékre azonnal válaszolok. 3027

„VIZUM” utlevélvizumozó futó-vállalat. Információs iroda. Kétszer Andor Arad. Telefon 669.

Tegnap megnyitott a cofetaria

KÖNIGSTORFER cukrászda

Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u) Minorita-palota 3022

Pollák József

fűszer- és gyarmat-
áru nagykereskedés 3614

Arad, Bul. Regele Ferdinand
uj 11. szám alá (az udvarban)

helyeztetett át.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük a t. közönséget, hogy
Frank cukrászdát

eddig helyéről
f. hó 25-től 3028
áthelyeztük

Arad, Strada Iosif Vulcan No. 1.
(Weitzer J.-u.) főpostával szemben.

Jó

megjelenésű, gyakorlott
elárulító, aki kizárólag
kutatásban és
jártas, felvétetik

NEUMANN
ruhatelepén, ARAD.

Szekérhidmérleg

és 700 méter iparvasuti sín
és esetleg hozzávaló kocsik,
megvételei kerestetnek.

Ajánlatokat: „Iparvasút” jellegű
Rudolf Mosse (Sándor hírlap-
lapiroda) Arad, kérünk. 10231

Maculatura papír 5 kgos
csomagokban kapható az
Aradi Közlöny kiadójában.

Dr. King,

az ismert nevű hindu fakir,
ki az ő fakir és médium
mutatványival az ország
nagyobb városában a közönséget
megbűvölte és legnagyobb
sikereket aratta,
Szombat esti frappáns
sikeres fellépése után,
még ma vasárnap este tartja
egyetlen utolsó
előadását
az aradi Kulturpalotában.
KING dr. mutatványait minden nyelven
megismernek magyarán. 2955

Jegyek a Kulturpalota
pénztáránál előre megváltathatók.

Frappáns hatású arcszépítő

és finomító a Földes Margit és
Madeline orome. Előbbi nap-
pall, utóbbi éjjeli használatra.
Éltetőnek pár nap alatt szep-
lőt máj foltokat bőrkültséket
ráncokat redőket. Margit szap-
pan pompás illata, kitűnően
habzó, lugmentes, ártalmatlan
arcszépítő szappan. Kapható
mindenhol. F o r a k t á r:

Hehs Vilmos Arad
Strada Brancoviol (László Vilmos uca.)

Egy JOHN-féle

jókarban levő mosógép és egy
fehérnemű fényező gép, va-
mint egy borszivattyú eladó.

Megtéríthető:

Böszörményi János
lakatos mesternél. Arad, Str. Moise/Icoara
(Petőfi-u.) 8. : Ugyanott egy jókélesű
tin tanuló felvétetik. 2925

Csónakház

(vizi buffe) a Maroson az
aradi Kulturpalota megett

2 darab

motorcsónakkal

más elfoglaltság miatt 300 ezerért eladó

Értekezhetni:

d. n. 5 óratól a csónakházban.

ÉRTESÍTÉS!

A helybeli és vidéki m. t. hölgyek fi-
gyelmébe! Arad, str. Moria No. 4. (volt
Széchényi-uca 4. szám) alatti

„Correct” Divat Salonban

a legdivatosabb angol, francia ruhák, cos-
tümök, kápegyek, gyermek ruhák és min-
denféle átalakítások jutányos áron ká-
szulnak. — Tisztelettel kérem árkedezmény
„Correct” Divat Salon Arad, str. Moria
(volt Széchényi-uca) 50

Szülok

Verszegény, ideges, gyöngö-tüdej
gyermekeket, vagy felnőtt leányo-
kat koldjok bizalommal kísérő nélkül

Tusnádfürdő

Gyermek és leányotthon

Allandó orvosi és nevelői felügye-
let. Bővebbet ajánlott levélben me-
keresésre Junius lig Oradea-Ma
Str. Sft. Ladislau (Körös-u.) 4., az
tul Tusnádfürdő örv. Csordaslos Peron
táblán. 10

Helvetia Biztosít.

R.-t.

Cluj, Plata Unirii 4-5

Fő és vezérigazgatók az or-
szág minden nagyobb városban

Előnyös feltételek!

Kartelen Hivl!

Brázay szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

Is, szin és táperő az „UHU”-pótkávé előnyei.

Holnap f. hó 23-én megnyílik I. Szénássy, RECLAM "áruháza Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Karolina-uca) s a r o k.

Hölgyeim! Marienya fejleést, talpalást és uj harisnya készítését szolid árban vállal: **Leopold Braun,** Arad, Str. Corvia (Hunyadi-u.) 5. :: Ugyanott tenis loányok tizetés:el salvátolnek. 2974

Szörme dolgait most olcsón be-
szerezheti és azok
gondosását vállalom **Beregszászy hej. szüce cég,**
Arad, Strada Metai Corvia (Hunyadi-uca) 1. sz.

"ELEGANTE" bőrönd- és bőrdiszmi-üzlet, Arad,
Str. Eminescu (Deak Ferenc-u.) 15
Elvállal bőrönd és ridikül javításokat. Bőrönd és bőrdiszmiárak első beszerzési forrása

Kisebb üzlethelyisése **Arados, a Str. Bratianu** berendezéssel átadó.
(Waltzer János-uca) **Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3080**

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem
Arad, Str. Bratianu (Waltzer-u) 9. Toalette- és piperecikkek nagy választékban

Magánház Ujmelegkán 3 szobás lakással, nagy beton-pincével, parkirozott udvarral, rendkívül értékes gyümölcsfákkal beültetett kerttel 290.000 lejért eladó. Cim:
Györffy „Mures“
irodájában Str. Unirei (Fábián G.-u.) 15170

Motorekék
FORDSON, HAWA, CORMICK
azonnal szállítható
Kovács Soma Társa Arad.

GYOROKON
prima bőventermő 5 kat. hold szőlő nyaralóval teljes felszereléssel 500.000 Lejért, ugyanott 4 hold szőlő 3 szobás kolnával, teljes felszereléssel 250.000 Lejért, **Ménesen 5 kat. hold 2 szobás kolnával, sok felszereléssel 440.000 Lejért, Pankotán 4 kat. hold felszereléssel 380.000 Lejért, Magyaradon 5 hold 3 szobás új épülettel, 200 hl. hordóval, 800 hl-re pincével, teljes felszereléssel 480.000 Lejért eladó. Györffy „MURES“ irodájában Arad, Strada Unirei (Fábián Gabor-uca) 15170**

Garzonlakás
belvárosban, egy uccal szoba teljesen különbejárattal előszobával kiadó. Cim:
Györffy „Mures“
irodájában Strada Unirei. 15180

Bőrriparosok!
Gyűjtő Sándor
bőrkereskedésben, Arad, Bulev. Regele Ferdinand 17. sz. alatt 2870
cipőfelsőrészek
gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

Két szobás, konvhás
Arad, Str. Mecioni (Orosz-uca)
lakószobát átadnám vagy
elcserélném. Bővebbet:
PERÉNYI
vendéglőjében Arad, Strada Oneu (Schweidel József-uca 10. sz. alatt) 3040

!! UJDONSÁG !!
Női posztókalapok minden színben kaphatók
Bittenbinder Konrádnál,
Arad, Str. Eminescu (Deak F.-uca) A Fehér Kereszttel szemben.

Építkezési szivattyu,
komplett lakatosszerszám
olcsón eladó. :- Cim:
Fortuna" Wallager irodában, Arad, Str. Consistorului 31., a rk. zárdával szembe.

HÁZASSÁGI
Független, jó vagyoni viszonyok között síc, egyetemen végzett, keresztény vig kedélyű vidéki gyártulajdonos és földbirtokos nőül venne jó polgári családból művelt, csinos haziasz nevelt, esetleg hozzá kevésbé vagyonos is megfelelő koru leányt. Nőszümi óhajto vidéki elhelyezésnél és sokoldalú elfoglaltságánál fogva nem képes az életfars keresésnek kellő időt szentelni, ezért választotta ezt az utat, kéri, hogy aki a fenti feltételeknek jó lelkel megfelel, írjon bizalmasul, fesztelennül, **Munkás család boldorság 11987" jeligés levélbe zárt boríték alatt Rudolf Mosse hirdető iroda Budapest, Podmaniczky-uca 49. számra. Közvetítők kizárva.**

Epítettők figyelmébe!
TRITTHALER FERENCZ & Comp.
Építészeti Irodája Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wessolényi-u.)
TELEFON: 622. TELEFON: 622.
FOGLALKOZIK: az építészeti szakmába vágó bármely magas és más építés és vasbeton tervezéssel. Készít mindennemű új építést átalakítást a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelben saját gyártmányu téglá és eserep anyagokkal a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett, Beton vasbeton valamint speciális munkálatokat u. m. kazán befalazás gépálopozás és gyárkérmény építést.
AJANLJA: I. rendű gyártmányu kézi és géptéglát valamint eserepet. 2455

Helybeli iparvállalat keres
ügyes és szorgalmas
szabásznőt,
k: női ruhák szabásában és varrásában teljes jártassággal bír.
Az állás szép jövedelemmel van egybekötve.
Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2968

Eladók:
10 illapotban levő hengerek: 1 drb. dupla 2 pár rovátkolt hengerrel 220-479, 1 drb. szimpla rovátkolt hengerrel 220-550, 1 drb. szimpla síma hengerrel 300-300, 1 élenforgó daráló 21 és 2 drb. hengersizta 5 str. hosszú szelyemmel bevonva.
Mestekinthető: MOARA ALB REDIS IOAN SI COMP. OTLACA. 10229

Legujabb típusu
Fordson tractorok
Ford személy és teherautóbilok azonnali szállításra eredeti gyári áron és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók az aradi kizárólagos képviselőnél az
Intreprindere de Masini si Automobile
ARAD, Str. Alexandri 6. Telefon: 112.
Állandó nagy alkatrésztár, szakszerűen berendezett javító-műhely FORD és FORDSONOK részére.

Dingfelder G. Arad, Str. Mihályi és Consistorului (Kassai és Battiny-uca) 2958

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST. 236
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Trencianske Teplice
(Trencsénteplicfürdő)
SLOVENEKO.
Viláhiru rádiumos, kénes és iszapfürdő (40.2 C) csodahatásu rheuma, köszvény, idegájdalmak (ischias) Gyönyörű hegyvidék. 9002
Olcsó és kellemes májusi kurák!
Lakás és ellátás Ke. 35-től. 30% vasuti kedvezmény. Felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság Trencianske Teplice és
Kisvő Nagydióéria, Arad

Utlevelvizumozást naponkénti futáridővel, legolcsóbban és legmegbízhatóbban
KUNSTLER ANDOR vállalko Arad, Bul. Regina Maria 22. Aradmegyei takarékpénzt. főbejárata mellett
"Visum" futárirodája TELEFON 622. 2968
Magbízásokat

Tavaszi és nyári újdonságok nagy választékban megérkeztek! Külön mértékosztályunkban gyermek ruhák és a legújabb női modellek készülnek.

"VIKTORIA" női konfekció áruház

ARAD, Bul. Reg. Maria 24. (Andrássy-t.)

Az aradi marospartii mozi kávéház és vendéglőjében minden este a legfrissebb hideg és meleg ételek. Színházi vacsora!

Oltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

Földet keresők figyelmébe!

Arad közelében 80 kat. hold agrármentes uri birtok lakóházzal, sok gazdasági épülettel, élő és holt felszereléssel, idői szép természettel. — Aradon a vasúti állomás közelében 20 katasztrális holdas tanyásbirtok lakóházzal, gazdasági épületekkel — Krassó-Szörény megyében 100 katasztrális hold legjobb szántóföld 5 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel 1 millió lejért eladók. Megbízott: Haasz irodája Aradon, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12. sz. 16652

Fogászat!
Fogházas: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80—100 lej.
Fehér fogak kantschakra 1917 drb. 40—50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300—350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLO.
vizsg. fogász, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József Thog-utj.

Arad, Strada M. Cogalniceanu (volt Mikea Kelemen-utca) 43. számú
gyönyörű magánház
4 szobás, fürdőszobás, cselédszobás lakással, nagy kerttel eladó. Megtekinthető Haasz irodája útján Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 12. 16652

Helybeli nagy faipari vállalat
főkönyvelője
perfect román, magyar, német nyelvismerettel teljes szakképzettséggel és bank, valamint szesz szakmabelli lemeretekkel oo állását változtatná. oo
Szíves megkeresések „Szakember” jelige alatt kéretnek Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába) Arad. 10231

PUBLICATIUNE.
Ad. No. 20863—1924. In conformitate cu dispozitiile §-lui 5 din Statutul oraşului pentru ingrijirea trotorelor se aduce la cunoştinţă generală, ca proprietarii de case şi intravilane, sunt obligaţi, ca începând cu ziua de 15 Mai până-n 15. Septembrie să stropească zilnic trotorele asfaltate între orele 18—14, iar trotorele ciobalte între orele 19—20.
Dispoziţia aceasta va fi controlată atât de organele oraşului precum şi de poliţia de stat, iar contravenienţii vor fi supuşi amenziilor prevăzute de Statutul susmenţionat.
Arad, la 22 Mai 1925.
Primar:
Dr. Joan Robu.

Alkalmi házeladások!

Belvárosban villaszerű ház 4 szobás parkettás, fürdőszobás elfoglalható lakással, egy 3 és 2 szobás lakással, nagy kerttel. Esetleg a 4 szobás lakás 3 évre kiadó. — Perényi-ucca közelében magán ház 5 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, kerttel 660 ezer lejért. — Thököly-tér közelében teljesen jókarban lévő 3 lakásos ház elfoglalható lakással 450 ezer lejért. — Belvárosban magánház elfoglalható 3 szobás lakással, fürdőszobával 380 ezer lejért. — Belváros közelében magánház elfoglalható 3 szobás lakással, félholdas gyümölcsösökkel 350 ezer lejért. — A főtéren közelében emeletes ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal 1 millió lejért. — Boros-Béni-tér közelében teljesen jókarban lévő földszintes ház egy 5 szobás és 1 kisebb lakással, nagy pincével 520 ezer lejért. — A belváros közelében újonnan épült ház elfoglalható 3 szobás lakással, nagy telekkel 330 ezer lejért. A külvárosban tökélybefejtésre alkalmas bérházak, gazdálkodásra alkalmas házak eladók. Ertekezhetni lehet

HAASZ ALBERT

irodájában Arad, Strada Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) 12. Ahol az eladó ingatlanok előjegyzése díjtalan! 16652

A legjobb szerkezetű jégszekrényeket

készíti és raktáron tart. -: Mindennemű épület és bádogos munkálatokat = vállal = 2774
Kohn József Arad,
Str. Consistoriului II. (Batthyány-ucca.)

SZÉPFEKVÉSŰ

háztelkek eladó, elfoglalható szoba konyhas belső házzal. Arad, Strada Carabeilor (Hajó-ucca) No. 44. 2462

BANCA POPORALA PANCOTA. — PANKOTAI NÉPBANK R.-T.

Activa — Vagyón. Contul-Bilanţ — Mérleg-számla 1924. Decembrie 31. Passiva — Teher.

Cassa în numărar — Készpénz	723181	11	Capital societar — Részvénytőke ...	2600000	—
Cambii — Váltókban Jelzálogilag bizt.	10817482	50	Fondul de rezerva — Tartalékalap ...	1500828	67
Imprumuturi pe Cont-Curent — Folyószámla kölcsön	2493980	—	Fondul special de rezerva — Külön tartalékalap	350000	—
Imprumuturi hipotecar — Jelzálogkölcsön	6187	—	Depuneri — Betét	5974159	10
Efecte proprii — Értékpapírok	292806	—	Depozite — Letéteményezők	1500	—
Cassa institutului — Intézeti ház	10000	—	Cauţiunea funcţionarilor — Tiszti biztosíték	104000	—
Depozite — Letétekben	135500	—	Dividenda neridicată — Fel nem vett osztalék	48130	—
Inventar descriis — Leltár leírva	—	—	Contribuţie dupa interes de depunerii — Betétkamat adó	42117	12
Pretensiuni în Cont-Curent — Folyószámlai követelések	19951	15	Imprumut în Cont-Curent — Folyószámlai tartozások	163368	—
Interese de recont platite anticipativ — Előre fizetett visszleszámitolási kamatok	63477	80	Interese transituare — Átmeneti kamatok	291426	50
			Cambii recontate — Visszleszámitolt váltók	3045000	—
			Profit transpus din anul 1923. — Nyereség áthozat 1923. évről	8238	48
			Profit net pe anul 1924. — Tiszta nyereség 1924. évben	903812	70
	14562565	56		912041	18

Pancota, 1924. decembrie 31.

Vörös István m. p.
director executiv. — ügyv. igazgató.

Schmidt Ferenc m. p.
cassar. — pénztárnok.

L'am examinat și l-am efort în ordine. — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Direcţiunea: — Igazgatóság:

Comitetul de supraveghere: — A főügyelő-bizottság:

Rakusán Károly m. p. Gürlich Agoston m. p.
Paiou Lázár m. p. Schmidt Ferenc m. p.
Dimitrescu Aurel m. p.

Schweitzer Zeigmond m. p. Mészner Armin m. p.
Kleindl Jakob m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE
Onorata Adunare Generala!

Conform obligamentelor noastre din §. 195. a legii comerciale precum și a celor impuse prin statutele institutului avem onoarea a Va prezenta dupăcum urmașea raportul nostru de pe anul expirat 1924.

In decursul anului 1924. am controlat sistematic mersul afacerilor institutului nostru am examinat minutios contabilitatea toate computurile și incheierile lunare afland in toate ordine exemplara.

Bilanțul de încheiere din 31. decembrie 1924. al institutului nostru l-am examinat din poziție, in poziție, cu care ocaziune ne-am convins, ca toate pozițiile cuprinse in acest bilanț corespund pe doplin adevarului și ca profitul net din contul „profit și pierdere” corespunde profitului de fapt realizat.

Prin urmare recomandam și din partea noastră spre primă propunerea direcțiunea asupra distribuirii profitului de pe anul 1924. de lej 912.041.18 și Va rugăm de a-lăta direcțiunei oă și nea absolutural.

Pancota, la 23. Maie 1925. 2908

Ca jstima:

Comitetul de supraveghere a Banii Poporale din Pancota:
Dimitrescu Aurel, m. p. Mészner Armin, m. p.
Schweitzer Zeigmond, m. p. Kleindl Jakob, m. p.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességüknek megfelelőleg van szerencsénk a lefolyt 1924. üzletévire vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjesztani.

Az 1924. év folyamán társulatunk figyelését rendszeresen ellenőriztük a kezelést feltüntető könyvelést és számadásokat, valamint a havi zárlatokat részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1924. évi december hó 31-én felállított „Zár-mérleg”-ét pedig tételről-tételre vizsgáltuk át, mely alkalommal arról győződöttünk meg, hogy az abban felsorolt tételek a valóságnak mindenben megfelelnek, valamint hogy a „Vezetőség és nyereség”-számla szerint kimutatott tiszta nyeresemény a valósággal elért eredményt képezi.

Ezek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak 1924. évi Lei 912.041.18 nyereség felosztását és hovatfordítása iránti javaslatát és kérjük úgy az igazgatóságnak, valamint a magunk részéről is a felmentvény megadását.

Pancota, 1925. május 23-án.

Tisztelettel:

A Pankotai Népbank Részvény-Társulat Főügyelő-Bizottsága:
Dimitrescu Aurel, m. p. Mészner Armin, m. p.
Sowitzer Zeigmond, m. p. Kleindl Jakob, m. p.

Román és magyar fordítások legpontosabban „Sándor” hírlapirodában Arad, készülnek!

Yoghurt — teavaj egész napon át kapható az Aradi Tejcsarnok központjában, Arad, Strada CRISAN (Karolina-ucca) No. 8.

Tavaszi és nyári blous, ruha- és felöltők legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrása

Iuliu PLESZ Gyula

központi ruhanagyáruhaza 9028 ARAD, Meese hirt. a színház hátsó bejáratával szemben

Figyelmes kizsgálás.

Külön angol- és francia szabóság.

Kérem a címre figyelni.

ARÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díj az alábbiak szerint számítjuk. Minden szó hirdetés ára hetekenként 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej, illetve 6 lej.

Házasság.

FÉRJHEZ ADNAM intelligens, finomlelkű, tisztességes 34 éves csinos leány búgmat, idősebb jómódú keresztyény, jólelkű uriemberhez, ki hozomány nélkül is megköszönhet 2000 Lejjel honorálnám, ki sikeresen közbejárna. Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek "Meghívásom" jellegre. 2988

INTELLIGENS, jómódú 38 éves, önnálló iparos, nagy évi jövedelemmel, házasság eljövélétől megismerkedne egy oly nővel, kinek szintén valami vagyon van. Leveleket "Jó szívű" jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3012

Építészeti

ÉPÍTÉSZETI gyakornok, akinek legalább 4 közpiskolája és hajlama van az építészeti téren, felvétetik. Graf Sándor építész, Arad, Str. Ioan Calvin 12. 2996

VARROLEÁNYOK állandó munkára felvétetnek. Plesz Gyula Központi Aruházában. Arad. 2997

TIZENHÁROM éves leány kifutónak felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3004

FŐZNI tudó mindenféle jó bizonyítvánnyal, kinek egy kisebb leány segédkezik, 1-ére kerestetik. Arad, Str. Caragiale (Crikly György-utca) 19. 3008

ÓNALLO francia fizetőleányokat felveszünk. Paris Modellház, Arad. 10232

PERFECT szakácsnő felvétetik. Dr. Brasch, Arad, Str. Crisan (Karlina-utca) 8. sz. 10232

HONÁPOS munkásokat felvesz Kneffel szénüzlet, Arad, Bulev. Bogale Ferdinánd L. No. 27. 3031

BEJÁRÓ azonnala kerestetik. Arad. Neuman-palota, I. emelet. 216 19. 3032

KERESÉK tisztviselőt, ki a román, magyar nyelvben perfect és a könyvelés és gépirásban kellő jártassággal bír. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3034

Lakás.

KÉT szobát konyha nélkül keresek női szabó iparosnak. Cím: Wohlmutz női szabó, Arad, Str. Barfüti (Rákóczi-utca) 8. szám. 2951

BUTOROZOTT szobát keres idősebb magányos urinál. Cím: ket "Sürgős" jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2992

KÉT SZOBÁS LAKÁS összes mellékhelyiségekkel együtt azonnali beköltözésre kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2955

BELVÁROSBAN 2 szobás modern lakás házaspárnak azonnali átadó. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában "Uccai lakás" jellegre kér. 3014

LAKÁSOK: egy, kettő, három szobások, valamint butorozott szobák kiadók Boross ügyvédségnél, Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-utca) 9. sz. 3024

Vétel és eladás.

MÉGVÉTELRE kerestetik egy vasas-bergapad 1600-2000 oszcs-távolság mélyített ágyval és egy drb. párhuzamos szék. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2982

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 lejiért eladó. Biedermaler garnitúra restaurálva 18.000 leji. Salon Artistique Arad. 2601

EGY motoros kocsinál 6 HP. üzemképes állapotban eladó. Arad, Str. Teodor Serb 8. sz. 3006

FÜRESZHEP 5 loeres benzinnel üzemeltető eladó. Cím Gyertya "Mures" kiadóhivatalában, Arad. 15170

KÉTSZOBÁS berendezés (átvehető lakás) belvárosban eladó. Arad, Str. Unirei 11. (Hábian Gábor-utca) 2991

EZÜST retikül, 6 személyes alpaca evőeszköz, perzsa és gyári ebédlőszőnyegek, ágylámpa és tüdő szőnyegek, Biedermayer szalon, háló, ebédlő, uriszoba és szalónborendezések, ezüst evőeszközök, ebédlő divány, vitrina, antik poharak, dísztárgyak, vasgály, gyermekágy, íróasztalok, könyvszekrény, régi állóóra, márvány íróasztal készlet, antik asztal, festmények, gobelinek, régi zsebkönyv, töltés nélküli gramofon, ajándéktárgyak stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. sz. (Batthyány-utca) I. c., jobb. 1000

HASZNÁLT, jókarban levő fényképező apparátust veszek. Arad, Str. Greceanu (Perényi-utca) 10. 2988

PUCH motorkerékpár, kényelmes oldalkosárral, üzemképes állapotban, olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3002

EGY nagy pitech divány és két ágyszórony eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3003

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

PAR NAPIG olcsón perzsa szőnyegek Salon Artistique-ben, Arad. 2972

ÖT drb. német lengyel vizsla kölyök eladó Pinter Lajosnál Sofronián. 2979

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindentféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-utca) I. em. jobb. 1000

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hezedüket a legmagasabb áron. Kerpel István könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

FERFI RUHÁK olcsón eladók. Arad, Bulv. Reg. Maria 24. (Andrássy-tér) II. emelet. 2980

ANTIK CONSOL tüdő márványalapzattal eladó. Megtekinthető Flora ügyvédi irodájában. Arad. 2995

EGY teljesen új Singer lefűlyeszthető varrógép, jutányos áron eladó. Arad, Str. Teodor Serb (Török Gábor) No. 10. szám. 3019

HARMINCÓT kar. házasir eladó. Voisz, Arad, Str. Mátyási (Kossuth-utca) 7. sz. 2015

MOZI teljes felszereléssel 6 HP. benzinnel motor dinamóval, üzemképes állapotban, eladó. Özv. Marosi Antalné, Santana. 3013

EGY darab 8 HP. cséplőgarnitúra, magánjáró, szabadkészből eladó. Szathmáry Károly, Tornea. 2987

ELSŐRENDŰ textilberendezés eladó. Aradul-Nova (Ujarad) Calea Banatului 194. sz. 2986

NYOLO loeres Schutteworh gőskazán eladó. Ifj. Sefosik Károly, Tornea (Tornea) Magyar-utca No. 226. sz. 2962

EGY drb. villanymotor 12 tizedes eladó. Arad, Str. Oltuz (Illés-utca) 118. 3026

GUMMIKERÉKS BELÉGTÖLŐKÖCSI eladó. Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2947

Apacs ingek 245 lej, selyem férfi ingek 685 lejig. Zefir férfi ingek két gallérral dívat mintákban 230.- lejért Szücsnéi motorállomás szemben. Cérna flor harisnyák legújabb színekben 65 lejtől.

NYERS BORKÖVEJ vesz Irom Arnold Arad. 2210

Dr. MLADEJOWSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszerár Arad. 2433

HENGERCSOMAGOLÓ papír vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-utca.) 6581

KILENCVEN hl. ó- és új magyarádi bor, hectós Mayforth prés, 35 hectós ászokhordó eladó. Arad, Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 4. 2981

JÓKARBAN levő szőlőprés eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2727

VANILLOGEN pótolja a drága vanillát Földes gyógyszerár Arad. 2728

ELADÓ egy hétszemélyes luxusautó Perze gyártmány. Cím: Ghiorco (Györök) nagyvendéglő. 2916

MOTORKERÉKPÁROSOK! Egy teljesen új hátsóköpeny 38x2 Continental eord, beszerzési áron alul eladó. Ára 680 lej. Megtekinthető szíveségből "Atlantica" kávéüzletben, Arad, Fischer Ház-palota. 10251

Építészeti

ELADÓ bér- és magánházak Arad minden részén 2 szobás lakástól 6 szobás lakásig elfoglalhatók. Megbízott Flora iroda Arad, Bul. Regina Maria 10. 3009

ARAD, Strada Abatorului (Vágóhid-utca) 50. számú ház, elfoglalható lakással eladó. 3007

MAGÁNHAZ 5 szobás lakással 800 m²-es területtel 350.000 lejiért. — Kmeletes 10 nagy és 6 kis lakásos belvárosi bérház 1.250.000 lej árban. — Végül Györökön 4 és fél kisház ur szőlő 2 szobás lakással, pincével, felszereléssel 270.000 lejiért eladó. Boross ügyvédség Arad, Strada Consistorului (volt Batthyány-utca) 9. szám. 3023

Házak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban vehetők: "Fortuna"-Wallinger-iroda útján, Arad, Str. Consistorului 31

Üzletok.

KÉT SZÉP üzlethelyiség egy kisebb és egy nagyobb s egy garage azonnal kiadó. Ortutay palota Arad. 2988

JOFORGALMU fűszerüzlet italmérésrel, jutányos árban eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2970

VILÁGOS pincehelyiség műhelynek, gyárhelyiségnek megfelelő, kiadó. Ertekezni vasárnap és hétfőn. Arad, Strada Blandusie (Közép-utca) 33. 3017

Különféle.

HEGYALJÁN nyaraló uricsaládhoz fiatal ember egy hónapra nyaralni menne. Irásbeli ajánlatokat "Levegőváltás" címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3016

ELVESZETT Marmoresch Blank helyiségekben 1 zöld bőróra, Beosületes megtaláló kérést a tárcát okmányokkal jutalom ellenében Varga, Arad Strada Barfüti (Rákóczi-utca) 22. leadni. 10287

Utlevél vizsgálati naponkénti futárindítással legelőnyösebben és legmegbízhatóbban Sándor hírlapiroda vállalat, Arad, Bul. Regina Maria 10. (Hajós győgytar mellett.) Gyűjtőhelyünk nincs!

Industria Textilă Arădană societate anonimă — Aradi Textilipar R. T.

Convocare.

Industria Textilă Arădană, Societate Anonimă își va ține

adunarea generală anuală a XV-ea

în ziua de 10 Iunie 1925. orele 4 în localitatea Sicietății, Arad, Strada Poetul 1c. (Libás-dűlő 1c.) la care cu onoare invităm stim. acționari.

La adunarea generală numai acei acționari vor putea să-și exercite dreptul de vot, cari până la data de 5 Iunie 1925. incl. vor depune acțiunile împreună cu cupoanele la casa Sicietății, sau la Casa de Păstrare a Județului Arad.

Ordine de zi:

1. Alegerea a 2 acționari pentru verificarea procesului-verbal despre adunarea generală.
 2. Raportul anual al Consiliului de Administrația și a Comitetului Cenzorilor; prezentarea bilanțului pe anul 1924; stabilirea bilanțului; decidența asupra distribuției profitului net, precum și darea absolutcanelor.
 3. Modificarea §-lui 5 al Statutelor.
 4. Eventuale propuneri.
- Arad, la 30. Aprilie 1925.

Consiliul de Administrație.

Meghivó.

Az Aradi Textilipar Részvénytársaság 1925. évi június hó 10-én, délután 4 órakor tartja meg a társaság helyiségében (Arad, Libás-dűlő 1c.)

XV. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, akik 1925. június 5-ig bezárólag részvényeiket a szelvényekkel együtt a társaság, vagy az Aradmegyei Takarékpénztár pénztáránál letétbe helyezik.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes választása a közgyűlésről felvett jegyzőkönyv hitelesítése végett.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének előterjesztése, mérleg bemutatása az 1924. évre vonatkozólag, a mérleg megállapítása, határozathozatal a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása felett.
 3. Az alapszabályok 5. §-ának módosítása.
 4. Esetleges indítványok.
- Arad, 1925. évi április hó 30-án.

Az Igazgatóság.

ACTIVA — VAGYON

Bilanț — Mérleg-számla

PASSIV — TEHER

Terenasi — Telek	7324850 02	564379	Capital de acțiuni — Részvénytőke ...		27150000
Clădiri — Épületek	46456866 63		Fond de amortizare până în prezent —		
Mașini — Gépek	2584856 24		Értékesítési tartalék	6089176 16	
Utensilii — Berendezések	617759 84	56984332 73	Amortizări în exercițiu 1924. — Folyó		
Linie de garaj — Iparvágány		304257 78	évi leírások	3254170	9343346 16
Casa numerar — Pénztárkészlet		52730947 84	Rezervă generală — Általános tartalék		14550000
Debitori — Adósok		2228027 10	Rezervă de impozit — Adótartalék ...		500000
Sume de tranziție — Átmeneti tételek		148000524 16	Creditori — Hitelezők		57606794 78
Mărfuri — Készletek			Efecte de plată — Elfogadványok ...		146028759 60
			Dividende neridicate — Fel nem vett		198048
			osztalék		
			Raportul profitului din 1923. — Nyere-		
			ség áthozat 1923. évről	519434 81	
			Profit net pe 1924. — Nyereség az		
			1924. évről	4916085 26	5435520 07
		260812468 61			260812468 61

Herman Gyula s. k.
director — igazgató.

Arad, la 31. Decembrie 1924. — Arad 1924 december 31-én

Győző Gyula s. k.
prim. cont. — főkönyvelő.

Directiunea — Az Igazgatóság.

bárá Neuman Károly, s. k.
președinte — elnök.

Ioan Boamba s. k.

Edvin Czezcoviczka, s. k.

Lorant Emanuel, s. k.
director general — vezérigazgató.

Fuchs Ignátz, s. k.

Kintzig János, s. k.

W. Dinermann, s. k.

bárá Neuman Alfréd, s. k.

Ernst Pollack, s. k.

Richard Soepke, s. k.

Lotis Rezső, s. k.

Pompiliu Piso, s. k.

Bilanțul această l-am confrontat cu cartiile principale și secundare și cu inventarele și toate le-am aflat corect și în deplină ordine.

Jelen mérleget a fő és mellékkönyvekkel, valamint a ledolárakkal összegegyeztettem és mindent helyesnek és tökéletesen rendben lévőnek találtunk.

Arad, în luna April 1925. — Arad, 1925. április hó.

Consiliul de supraveghere: — A felügyelő-bizottság:

László Dezső, s. k.

I. Arzenovici, s. k.

Hehs Béla, s. k.

Weisz Bódog, s. k.